

230. §.

Alkalmazás kezes az a kezes, a kinek az adandó biztosítás nagyságához mért — elegendő? vagyona van a személyes illetőségét hoföldön bírja.

A kezességi nyilatkozatban az előzetes beporlás elmulasztása alapján érvényesíthető kifogásról is kell mondani.

240. §.

Ha az adott biztosítás utóbb a jogosított vőtkössége nélkül elégtelenné válik, a hiány kiegészítendő, vagy más biztosítás adandó.

kizárásához megkívánható feltételek nem hiányoznak, a másik félnek kártérítéssel tartozik, habár tévedőse nem gondatlanságból származott is.

HETEDIK FEJEZET.

Biztosítás adása.

232. §.

A ki biztosítást tartozik adni, oszkozhatja ezt pénz vagy értékpapírok letétele által, oly követelesek zálogbaadása által, melyek a birodalom vagy valamelyik szövetségi állam államadósági könyvébe be vannak jegyezve, ingó dolgok zálogbaadása által, belföldi telkek jelzálogi letétele által, oly követelesek zálogbaadása által, melyek valamely belföldi telkek jelzálogi letétele által vannak biztosítva, vagy pedig belföldi telteken nyugvó telki adóságot (telekadóságot, földadóságot, Grundschulden) vagy járadékadóságot (Rentenschulden) zálogbaadása által.

Ha valaki a biztosítást a módok valamelyike szerint nem képes adni, ez esetben utkalmas kezest is állíthat.

233. §.

A letétel alapján a jogosított zálogjogot nyar a letett pénzre vagy a letett értékpapírokra, vagy pedig — ha a pénz vagy az értékpapírok a szövetségi államokban fennálló szabályok szerint a hivatár vagy az ily letételek elfogadására kijelölt intézet tulajdonába mennek át — zálogjogot a visszatérítés iránt támasztható követelesre.

234. §.

Értékpapírok csak úgy adhatók biztosításul, ha bemutatásra szólnak, árfolyammal bírnak s olynemű értékpapírok közé tar-

toznak, a melyekben gyémántok pénzei elhelyezhetők. Őros forgalmánnyal állított rendeltetűre szóló papírok a bemutatásra szóló papírokkal egyenlőnek tekintendők.

Az értékpapírokkal együtt a kamatszelvevények, a járadékszelvevények, a nyereségi osztalékszelvevények, valamint a szelvevényutalványok is letéteendők.

Értékpapírok csak az árfolyamérték háromnegyedének erejéig adhatók biztosításul.

235. §.

A ki pénz vagy értékpapírok letétele által adott biztosítást, jogosítva van a letett pénzt utkalmas értékpapírokkal, s a letett értékpapírokat utkalmas más értékpapírokkal vagy pénzzel kicserélheti.

236. §.

A birodalom vagy valamelyik szövetségi állam olyan fennálló államadósági könyvköveteléssel csak utmaz értékpapírok árfolyamértékének háromnegyedéig adható biztosítás, a melyeket a hiteltelő államadósági könyvkövetelésének förtése esetén a törölt könyvkövetelés helyében igényelhet.

237. §.

Ingó dologgal csak a becsérték kétharmadrészenek erejéig adható biztosítás. Károsodás veszélyének kitett, vagy oly dolgok, a melyeknek megőrzése különös nehézségekkel jár, visszautasíthatók.

238. §.

Jelzálogköveteles, telki adóságot vagy valamely járadékadóságot csak úgy adható biztosításul, ha azoknak a feltételeknek megfelelően, a melyek mellett azon a helyen, a hol a biztosítás adandó, gyémántok pénzei jelzálogkövetelésbe, telki adóságot, vagy járadékadóságotokba elhelyezhetők.

Biztosítási jelzáloggal biztosított követelest nem kell biztosításul elfogadni.

223. §.

Teljesítő vagy közli zálog által biztosított igény elévülése nem gátolja a jogosítottat abban, hogy a lekövetett tárgyhól részben magának kielégítést.

Ha valamely igény biztosítása valamely jogunk az átruházás által történt, az igény elévülése alapján maga a visszatruházás még nem követelhető.

Oly igények elévülésénél, a melyeknek kamatok vagy más ismétlődő szolgáltatások a tárgyai; a szakasz határozmányai nem alkalmazhatók.

224. §.

A főigénnyel együtt a tőle függő meliékiszolgáltatások iránt való igény is elévül, habár az erre nézve irányadó külön elővétel még nincsen is befejezve.

225. §.

Az elévülést jogügylot által sem kizárni, sem meghozhatóni nem lehet. Az elévülés megkönnyítése, különösen az elővétel határidő megrövidítése, meg van engedve.

HATODIK FEJEZET.

A jogok gyakorlása. Önvédelem. Önszegély.

226. §.

Valamely jogunk a gyakorlása nincsen megengedve, ha onnoki csak az lehet a célja, hogy más valakinek kárt okozzon.

227. §.

Jogos védelemben elkövetett esetelemény nem jogellenes. Jogos védelem az a védelem, mely szükséges arra, hogy valaki valamely jogtalan és közvetlen támadást magától vagy másától elhárítson.

228. §.

A ki valamely idegen dolgot megrongál vagy megsemmisít azért, hogy a dolog részéről fenyegető valamely veszélyt magától vagy másától elhárítson, nem eseteleszik jogellenesen, ha a megrongálás vagy megsemmisítés a veszély elhárítására szükséges és az okozott kár a veszéllyel arányban áll. Ha a cselekvés a veszélyt a maga vótkészségéből okozta, kártérítéssel tartozik.

229. §.

A ki önszegély céljából valamely dolgot elvesz, megsemmisít vagy megrongál; vagy a ki önszegély céljából a szokni készülő kötelezettet lefektet; vagy a ki az ellenállást, melyet a kötelezett valamely általa türendő eseteleményvel szemben tanúsít, megtöri: nem eseteleszik jogellenesen, ha hirtelenségi segély idejében nem vehető igénybe s azonnal való közbelépés nélkül az a veszély forog fenn, hogy az igény megvalósítása meg fog hiúsíthatni vagy jelentékenyen meg fog nehezíthatni.

230. §.

Az önszegély nem mehet tovább, mint a hogy az a veszély elhárítására szükséges.

Dolgok elvétele esetében, ha csak végrehajtást nem eszközölnek ki, a dologi zárlat (dinglicher Arrest) indítványozandó.

A kötelezett lefektetése esetében, ha csak nem becsúfjólás ismét szabadon, a személyi zárlat (persönlicher Sicherheitsarrest) indítványozandó s pedig annál a jártásbírósnál, a melynek kerületében a lefektetés történt; a kötelezett baladéktalanul a bíróság elé kísérendő.

Ha a jogosított a zárlati indítvánnyal kószik, vagy ha a bíróság az indítványt elutasítja, az elvett dolgok baladéktalanul visszavandandók, valamint a lefektetésről is baladéktalanul szabadon becsúfjandó.

231. §.

A ki a 220. §-ban megjelölt esetelemények valamelyikét abban a téves feltevésben veszi végbe, hogy a jogellenesség

215. §.

Az igény beszámításának perbeli érvényesítése s a perbejelenés által történő félbeszakítás mindaddig továbbtart, a míg a per jogorvosen eldőntve vagy más módon elintéztve nincs; a 211. §. második bekezdésének határozmányai itt is alkalmazandók.

A. félbeszakítás nemtörténetnek tekintendő, ha a per befejeztől számított hat hónap alatt az igény kielégítése vagy megállapítása iránt a keresetet még nem indítják. Erre a határ időre a 203., 206. és 207. §-ok határozmányai megfelelően alkalmazandók.

216. §.

A végrehajtási cselekmény fogantatásán által történő félbeszakítás nemtörténetnek tekintendő, ha a fogantatásított végrehajtási lépéseket a jogosított indítványára vagy a törvényes feltételek hiánya miatt ismét hatályon kívül helyezik.

A végrehajtás elrendelése iránt tett indítvány által történő félbeszakítás nemtörténetnek tekintendő, ha az indítványt elutasították, vagy a végrehajtás fogantatásán előtt visszavonják, vagy ha a fogantatásított végrehajtási lépéseket az előző bekezdés értelmében ismét hatályon kívül helyezik.

217. §.

Az elévülés félbeszakításának hatálya abban áll, hogy a félbeszakításig lefolyt idő figyelembe nem jön; újabb elévülés pedig csak a félbeszakítás megszűntével kezdődhetik.

218. §.

Jogorvosen megállapított igények harmincz év alatt évülnek el, még ha magukban rövidebb határidőjű elévülés alá esnek is. Ugyanez áll mind az oly igényekre nézve is, melyek végrehajtható egységekkel vagy végrehajtható okiratokból erednek, vagy a esőben történt megállapítás által végrehajthatóvá válnak.

A mennyiben a megállapítás rendszeren ismétlődő szolgáltatásoknak csak a jövőben esedékesekké váló részleteire vonatkoznak, a rövidebb elévülési határidő alkalmazandó.

219. §.

A 211. és 218. §-ok első bekezdései alá eső jogerős határozatnak tekintendő a fentartással hozott jogerős ítélet is.

220. §.

Ha az igény érvényesítése választott bíróság vagy valamely külön bíróság alá tartozik, vagy ha közigazgatási bíróság vagy valamely közigazgatási hatóság hatósági körébe van utalva, a 209.—213., 215., 216., 218. és 219. §-ok határozmányai megfelelően alkalmazandók.

Ha a választott bíróság iránt kötött szerződésben a választott bírálk kinevezve nincsenek, vagy ha a választott bírálk egyikének vagy másaikának kinevezése más okból válik szükségessé, vagy ha a választott bíróság bíraskodása más valamely feltételt teljesítése után vehető csak igénybe: a jogosított az elévülést már azáltal szakítja félbe, hogy az ügy elintézéséhez a maga részéről szükségeseket megteszi.

221. §.

Ha valamely dolog, a melyre nézve valakinek dologi igénye van, jogtétlenség által egy harmadik személy birtokába kerül: a jogelőd birtoklása alatt lefolyt elévülési idő a jogutódnak is javára válik.

222. §.

Az elévülés hatálya abban áll, hogy az elévülés befejezte után a kötelezett a szolgáltatást jogosan megtagadhatja.

A mit valaki valamely elévült igény kielégítésére szolgáltatott, azt vissza nem követelheti, még ha a szolgáltatást az elévüléstől való tudomás hiányában eszközölte is. Ugyanez áll a kötelezotti elismerési szerződésere, valamint az általa adott biztosítvány nézve is.

az időponttól számítható hat hónap eltelté előtt nem nyorhat befojezést, a melytől fogva a hagyatéknak van képviselője, a ki az igényt érvényesítheti, vagy a ki ellen az érvényesíthető.

Ha az elővülesi határidő rövidebb hat hónapsnál, az elővülesre nézve megszabott időtartam lép a hat hónap helyébe.

208. §.

Ha a kötelezett az igényt a jogosítottal szemben részértleszés, kamatfizetés vagy biztosítás adásán által, vagy más módon elismori: az az elővülest félbeszakítja.

209. §.

Félbeszakítja az elővülest, ha a jogosított az igény kielégítőse vagy megállapítás, vagy a végrehajthatósági záradék rávzetése, vagy a végrehajthatósági ítélet meghozatala iránt keresetet indít.

A keresetindítással egyenlő hatályu:

1. az intési eljárásban kibocsátott ízetési meghagyás kézbesítése;
2. az igénynek a csödbe való bejelentése;
3. az igény beszámításának perbeli érvényesítése;
4. a perbejelentés abban a perben, a melynek kimenetelétől az igény függ;
5. valamely végrehajtási cselekmény fogamatosítása, a a mennyiben a végrehajtás a bíróságok vagy más hatóságok hatósági körébe tartozik, a végrehajtás elrendelése iránt tett indítvány.

210. §.

Ha valamely hatóság elzetes döntésétől függ, hogy a törvény rendelkezése utján igénybe vehető-e, vagy ha az illetékos bíróságot valamely magasabb bíróságnak kell kijelölnie: az illető hatósághoz vagy a magasabb bírósághoz bonyultó kérvény az elővülest ugyanoly hatályal félbeszakítja, mint a keresetindítás, feltéve, hogy a kérvény ahintozásától számított három hónap alatt a keresetet megindítják. Erre a határidőre a 203., 206. és 207. §-ok határozmányai megfelelően alkalmazandók.

211. §.

A keresetindítás által történő félbeszakítás mindaddig tovább tart, a míg a per jogerősen eldöntve vagy más módon elintézve nincs.

Ha a per a felek megállapodása következtében, vagy annak következtében, hogy a felek azt nem szorgalmazták, megáll, a félbeszakítás a felek vagy a bíróság utolsó perbeli eszolekvényével ismét megszűnik. Ha a felek valamelyike a per később megint szorgalmazza, az a félbeszakítás megszűntével kezdődött újabb elővülest ugyanoly hatályal újra félbeszakítja, mint a keresetindítás.

212. §.

A keresetindítás által történő félbeszakítás nemtörtétnok tekintendő, ha a keresetet visszavesszik, vagy nem az ügy érde- mében hozott ítélettel jogerősen elutasítják.

Ha a jogosított hat hónap alatt a keresetet újból megindítja, az elővüles az első kereset megindítása által tekintendő félbeszakítottnak. Erre a határidőre a 203., 206. és 207. §-ok határozmányai megfelelően alkalmazandók.

213. §.

Az intési eljárásban kibocsátott ízetési meghagyás kézbesítése által történő félbeszakítás nemtörtétnok tekintendő, ha a perfüggőség hatálya ismét megszűnik.

214. §.

A csödbe való bejelentés által történő félbeszakítás mindaddig továbbtart, a míg a csöd befejezve nincs.

A félbeszakítás nemtörtétnok tekintendő, ha a bejelentést visszavesszik.

Ha a csöd befejezésénél valamely külön porra utasított követelés részére valamely összeget visszakarartanak, a félbeszakítás a csöd befejezte után is továbbtart; a félbeszakítás megszűnésére nézve a 211. §. határozmányai irányadók.

199. §.

Ha a jogosított a szolgáltatást csak azután kívánhatja, ha a kötelezettek előbb felmondott, az elővétel azzal az időponttal kezdődik, a melytől fogva a felmondás érvényesen helyet foglalt. Ha a kötelezett a szolgáltatást csak azután köteles eszközölni, ha a felmondás óta egy bizonyos határidő előbb lelelt, az elővétel kezdete a határidő tartamának megfelelő idővel későbbre esik.

200. §.

Ha valamely igény keletkezése attól függ, hogy a jogosított az őt megillető valamely megtámadási joggal él-e vagy sem, az elővétel azzal az időponttal kezdődik, a melytől fogva a megtámadás érvényesen helyet foglalhat. Nem áll ez arra az esetre, ha a megtámadás valamely családi jogi viszonyra vonatkozik.

201. §.

A 196. és 197. §-okban megjelölt igények elővétele annak az órnak a befejeztével kezdődik, a melynek folyamában a 198—200. §-ok szerint irányadó időpont esik. Ha a szolgáltatás eszközölése csak a másik évbe is átnyúló határidőnek eltelével kívánható, az elővétel annak az órnak befejeztével veszi kezdetét, a melynek folyamában a határidő letelik.

202. §.

A míg valamely szolgáltatás hitelezve van, vagy a kötelezettek más okból jogában áll a szolgáltatást ideiglenesen megtagadni: az elővétel szünetel.

A megtartási jog, a szerződés nem-teljesítése, az adandó biztosítás hiánya s az előzetes bopelés elmellőzése alapján érvényesíthető kifogások, valamint azok a kifogások is, melyek a közvet u 770. §. s az örökös u 2014. és 2015. §-ok szerint illetik, az elővétel bekezdés határozománya nem alkalmazhatók.

203. §.

Ha a jogosított az elővételi határidő utolsó hat-hónapja alatt jogának érvényesítésében a jogszolgáltatás szünetelése miatt akadályozva van, a míg ez tart, az elővétel is szünetel.

Ugyanez áll a magasabb örökhatalom minden más esetére nézve is.

204. §.

A házastársak egymás iránt való igényeinek elővételi szünetel, a míg a házasság fennáll. Ugyanígy szünetel az elővétel a születés és gyermekeik egymásiránt való igényeire nézve a gyermekek kiskorúságának ideje, — a gyám és a gyámolt egymásiránt való igényeire nézve pedig a gyámosság tartama alatt.

205. §.

Az elővétel szünetelésének időtartama az elővételi határidőbe nem számítatik bele.

206. §.

Ha ügyekre képtelen, vagy ügyleti képességében korlátozott személynek hiányzik a törvényes képviselője, a hátrányára folyó elővétel a korlátlan ügyleti képesség elnyeréséig, vagy a képviselő hiányának megszűntétől számított hat hónap eltelte előtt nem nyorhat befejezést. Ha az elővételi határidő rövidebb hat hónapnál, az elővételre nézve megszabott időtartam lép a hat hónap helyébe.

Ügyleti képességében korlátozott, de különben perbenállási képességgel bíró személyre, a perbenállási képesség határai közt: a határozományok nem alkalmazhatók.

207. §.

Oly igény elővétele, mely valamely hagyalékhoz tartozik, vagy valamely hagyatéki ellen irányul, az elővétel az örökség elfogadásától, vagy a hagyatéki esőd megnyitásától, vagy attól

3. a vaspályák, fuvarosok, hajósok, bérkocsisok és küldöncök igényei — a vitélbőr, fuvardíj, kocsibér vagy küldöncdíj iránt, ideértve a kiadásokat is;

4. a vendéglősök, valamint azoknak igényei, a kik ételök kifőzésével vagy italok kímérésével iparszerűleg foglalkozniak, — a szállásadásból, az ételök vagy italok szolgáltatásából, vagy a vendégek részére szükségesek kielégítőse végett teljesített más szolgáltatásokból eredőleg, ideértve a kiadásokat is;

5. a sorjegyek olárusztóinak igényei — a sorjegyek olárusztásából eredőleg, kivéve, ha a szállítás a végből történt, hogy a sorjegyek iamót olárusztásának;

6. az ingó dolgok bérbeadásával iparszerűleg foglalkozók igényei — a bér iránt;

7. a mások ügyeinek ellátásával vagy szolgáltatások teljesítésével iparszerűleg foglalkozók, habár az 1. pont alá nem eső személyek igényei — iparüzletük folytatásából eredő járandóságuk iránt, ideértve a kiadásokat is;

8. a magán-szolgáltatásban állóknak igényei — fizetésük, bérük vagy más szolgáltatás illetményeik iránt, ideértve a kiadásokat is; úgyszintén azoknak, a kiknek szolgáltatásban állának, igényei — a járandóságukra adott előlegekből eredőleg;

9. az ipari munkásoknak (ideszámítva a legényeket, segédek, tanoncokat s gyári munkásokat), valamint a napszámósoknak és közí munkásoknak igényei — bérük és a bér egészében vagy részben való helyettesítésüvel kikötött más szolgáltatások iránt, ideértve a kiadásokat is; úgyszintén a munkaadóknak igényei — az ezen pontban megjelölt személyek járandóságára adott előlegekből eredőleg;

10. a tanoncz-tartók és tanoncz-mesterek igényei — a tandíj s a tanonczszerződésben kikötött más szolgáltatások iránt, ideértve a tanonczokért tett kiadásokat is;

11. a tanítás, nevelés, ellátás vagy gyógyítás célját szolgáló nyilvános intézeteknek, valamint az ilyen mű magánintézetek tulajdonosainak igényei — a teljesített tanításból, ellátásból vagy gyógyításból eredőleg, ideértve az ezekkel összefüggő költségeiket is;

12. a másokat ellátásban vagy nevelésbe fogadók igényei — a

11. pontban megjelölt természetű szolgáltatásokból és költségeikből eredőleg;

13. a nyilvános tanárok, úgyszintén a magántanítók igényei — tisztalendijük iránt, kivéve a nyilvános tanárok igényeit, ha külön intézmények alapján hitolestetettek;

14. az orvosok, úgyszintén a sebészek, szülészek, fogorvosok és állatorvosok, valamint a bábák igényei — teljesített csebelli szolgáltatásokból eredőleg, ideértve a kiadásokat is;

15. az ügyvédek, közjegyzők és bírósági végrehajtók, úgyszintén minden azon személyek igényei, a kik bizonyos ügyek ellátására nyilvánosan ki vannak rendelve vagy fel vannak jogszállítva, — díjuk és kiadásuk iránt, a mennyiben ezek nem az államponzfért illetik;

16. a felek igényei — ügyvédjelknek adott előlegekből eredőleg;

17. a tanúk és szakértők igényei — díjuk és kiadásuk iránt.

A mennyiben az előző bekezdés 1., 2. és 5. pontjában megjelölt igények a kétévös haladidőjü elévülés alá nem esnek, négy év alatt évülnek el.

197. §.

A kamathatalékok iránt való igények, ideértve a tőke laskunkénti kérészése eszójából a kamatokhoz hozzácsatolva fizetendő összegeket is; valamint a bér- és haszonbér-hatalékok iránt való igények, a mennyiben a 196. §. első bekezdésének 6. pontja alá nem esnek; úgyszintén az oly hatalékok iránt való igények, a melyeknek jóradszók, jövedő örökség kiadásáért kikötött szolgáltatások (Auszugelastungen), várakozási illetmények, nyugdíjak, tartási összegek vagy rendszeren ismétlődő más szolgáltatások a tárgyai; négy év alatt évülnek el.

198. §.

Az elévülés az igény keletkezésével kezdődik. Ha az igény valaminek az abbanhangyására irányul, az elévülés az igényvel ellenkező eselekedettel veszi kezdetét.

Hetekben, hónapokban vagy több hónapra terjedő időszakban — év, félév- vagy negyedévben — megállapított határidő: a 187. §. első bekezdésének esetében, az utolsó hét vagy az utolsó hónap ama napjának elteltével végződik, a mely elnevezésénél vagy számánál fogva annak a napnak megfelel, a melyen az illető esemény történt, vagy a melynek folyamába az illető időpont esik; a 187. §. második bekezdésének esetében pedig, az utolsó hét vagy az utolsó hónap ama napjának elteltével, a mely a határidő kezdőnapjának elnevezésénél vagy számánál fogva megfelelő napot közvetlenül megelőzi.

Ha a határidő hónapokban van megállapítva s az utolsó hónapban a határidő végződésére nézve irányadó nap hiányzik, a határidő e hónap utolsó napjának elteltével végződik.

189. §.

Félév alatt hat hónapra szóló, negyedév alatt három hónapra szóló, félhónap alatt tizenöt napra szóló határidő értendő.

Ha valamely határidő egy vagy több egész hónapra s még egy félhónapra szól, a tizenöt nap utoljára számítandó.

190. §.

Ha valamely határidőt meghosszabbítanak, az új határidő a korábbi határidőnek elteltétől számítandó.

191. §.

Ha valamely időtartam hónapokban vagy években van s pedig oly értelemben megállapítva, hogy az időtartamnak nem kell szakadatlan egymásutánban lefolynia, a hó harmincz napjával, az év háromszázhatvanöt napjával számítandó.

192. §.

Valamely hónapnak kezdete alatt a hónap első napja, közepe alatt a hónap tizenötödik napja, vége alatt a hónap utolsó napja értendő.

193. §.

Ha valamely akaratnyilvánítás tétlönnek vagy valamely szolgáltatás eszközülésének valamely meghatározott napon vagy egy bizonyos határidőn belül kell történnie, az illető nap azonban, vagy a határidő utolsó napja vasárnapra vagy oly általános ünnepnapra esik, mely az akaratnyilvánítás tételére vagy a szolgáltatás eszközlésére megszabott helyen államilag el van ismerve, a vasárnap vagy az ünnepnap helyébe a legközelebbi köznap lép.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Elévülés.

194. §.

A jog, valamely meghatározott harmadik személytől való minnek a megtevesését vagy abbanlugasát kívánni (igény): elővétel alá esik.

Családjogi viszonyból eredő igény, a mennyiben arra irányul, hogy a viszonynak megfelelő állapot a jövőre nézve állításáért helyre, nem esik elővétel alá.

195. §.

Az elővétel határideje rendszerint harmincz évre terjed.

196. §.

Két év alatt évülnek el a következő igények:

1. a koroskedők, gyárosok, kézművesek és műiparosok igényei — áruk szállításából, munkálalatok teljesítéséből vagy mások ügyeinek ellátásából eredőleg, ideértve a kintlévőket is, kivéve, ha a szolgáltatás az adós iparüzletre részére történt;
2. a mező- vagy erdőgazdasággal foglalkozók igényei — mozdó- vagy erdőgazdasági termékek szállításából eredőleg, de csak úgy, ha a szállítás a végből történt, hogy a termék az adós háztartásában használatosok fel;

nem kapott, nem létesíthet képviselője nevében önmagával valamely jogügyletet, s pedig sem önmagával, mint közvelen féllal, sem önmagával, mint megint egy másnak a képviselőjével, illetve, ha a jogügylet pusztán valamely kötelezettségnek a teljesítésében áll.

HATODIK ÖZTM.

Bejegyzés. Jávahagyás.

182. §.

Ha valamely szerződésnek, vagy egy más valakivel szomban létesítendő egyoldali jogügyletnek baltalyossága, valamely harmadik személy hozzáfárulásától függ, a hozzáfárulásnak mind megadása, mind megtagadása, akár az egyik, akár a másik féllal szemben kinyilatkoztatható.

A hozzáfáruláshoz a jogügyletre nézve megszabott alak nem szükséges.

Ha valaki valamely egyoldali jogügyletet, a melynek baltalyossága egy harmadik személy hozzáfárulásától függ, a harmadik személynek beleegyezésével létesíti, a 111. §. második és harmadik mondatának határozománynai megfelelőben alkalmazandók.

183. §.

Az előzetes hozzáfárulás (beleegyezés) a jogügylet létesítéséig visszavonható, ha csak a hozzáfárulás megadásának alapul szolgáló jogviszonyból más nem következik. A visszavonás úgy az egyik, mint a másik féllal szemben kinyilatkoztatható.

184. §.

Az utólagos hozzáfárulás (jávahagyás) — a mennyiben más nincs megállapítva — visszavonható a jogügylet létesítésének időpontjáru.

A javahagyónak a javahagyás előtt a jogügylet tárgyáról tett rendelkezéseit — ideértve a végrehajtás vagy zárlat útján, vagy esőd esetében a tömeggondnok részéről történt rendelkezéseket is — a javahagyás visszavonható ereje nem teszi baltalyosatlannak.

185. §.

Oly rendelkezés, a melyet valamely tárgyról egy nem-jogostól személy tesz, baltalyos, ha az a jogostóltnak beleegyezésével történik.

A rendelkezés baltalyosává válik, ha azt a jogostól jövőről hagyja, vagy ha a rendelkező a tárgyat megszerzi, avagy ha a jogostól a rendelkezőnek oly örökösévé lesz, a kit a huyatalki határozatokért korlátlán felelősség terhel. Az érintett esetek két utolsójában, ha a tárgyról több, egymással összhangzásban nem álló rendelkezés történt, csak a korábban tett rendelkezés válik baltalyossá.

NEGYEDIK FEJEZET.

Határidők. Határnapok.

186. §.

Törvények, bírói határozatok és jogügyletek szabta időmeghatározásokra — határidőkre és határnapokra — a 187—193. §-ok értelmezési szabályai alkalmazandók.

187. §.

Ha valamely határidő kezdetére nézve egy bizonyos esemény, vagy valamely napnak a folyamában eső időpont az irányadó, a határidőbe nem számítandó bele az a nap, a melyen az illető esemény történt, vagy a melynek folyamában az illető időpont esik.

Ha valamely határidő kezdetére nézve valamely napnak az eleje az irányadó időpont, a határidőbe az a nap is beleszámítandó. Ugyancz áll az életkor kiszámításánál a születés napjának nézve is.

188. §.

Napokban megállapított határidő: a határidő utolsó napjának olteltével végződik.

175. §.

A meghatalmazás megszűnése után a meghatalmazott a meghatalmazásról szóló okiratot a meghatalmazónak visszaadni tartozik; megtartási jog a meghatalmazottat nem illeti.

176. §.

A meghatalmazó a meghatalmazásról szóló okiratot nyilvános közlésével úján hatályon kívül helyezheti; a hatályon kívül helyezés a polgári perrendtartásnak ama szabályai szerint teendő közzé, melyek a bírósági idézések nyilvános kézbesítésére nézve irányadók.

A lapokba történő utolsó beiktatástól számított egy hó lefolyásával a hatályon kívül helyezés megkezdji fogamatját.

A közléstől megongodásra illetékes úgy az a járásbíró, a melynek területében a meghatalmazónak személyes illetősége (allgemeiner Gerichtsstand) van, mint az a járásbíró is, a mely az okirat visszavételéről írást támasztott keresetre, a per tárgyjának értékétől eltekintve, illetékes voltan.

A hatályon kívül helyezésnek nincsen fogamatja, ha a meghatalmazó a meghatalmazást vissza nem vonhatja.

177. §.

Ha valaki képviselői jogosultság nélkül két egy más szemely novében valamely szerződést a szerződés hatályosságát úgy a képviselő részére, mint ellene — a képviselőnek jóváhagyásától függ.

Ha a másik fél a képviselőt a jóváhagyás iránt nyilatkozatra hívja föl, a nyilatkozat csak vele szemben tehető meg; a felhívás előtt a képviselővel szemben nyilatkozatot jóváhagyás, vagy a jóváhagyásnak a képviselővel szemben nyilatkozatot megtagadás hatálytalanává válik. A jóváhagyás csak a felhívás vételétől számított két hét lefolyásáig nyilatkozathatónak lehet; nyilatkozat hiányában megtagadottnak tekintendő.

178. §.

A szerződés jóváhagyásáig a másik fél a visszavonás jogával élhet, kivéve, ha a képviselői jogosultság hiányáról a

szerződés megkötésekor tudomásra volt. A visszavonás a képviselővel szemben is kinyilatkozatható.

179. §.

Ha valaki mint képviselő költött valamely szerződést, do képviselői jogosultságát kimutatni nem képes, a másik szerződő félnek szabad választásában áll, a szerződés teljesítését vagy kiterjesztését követelni tölle, ha a képviselő a szerződés jóváhagyását megtagadja.

Ha a képviselőnek a képviselői jogosultság hiányáról tudomása nem volt, csak azt a kárt köteles megtéríteni, melyet a másik szerződő fél a képviselői jogosultságban helyezett bizalma által szenved, do azt a kárt is legfeljebb csak annak az örökletnek határáig, mely a másik szerződő fél részéről a szerződés hatályosságához fűződik.

A képviselő nem tartozik felelőséggel, ha a másik szerződő félnek a képviselői jogosultság hiányáról tudomásra volt vagy tudomására nem került volna lennie. A képviselő nem felelős akkor sem, ha ügyleti képtőségében korlátozva volt, kivéve, ha törvényes képviselőjének beleszavazásával járt el.

180. §.

Egyoldalu jogügyletekre nézve nincsen helye képviselői jogosultság nélkül való képviselőnek. Abban az esetben mindazonáltal, ha az a harmadik szemely, a kivel szemben valamely egyoldalu jogügylet létesítendő volt, a képviselőként eljáró szemelynek állítólagos képviselői jogosultsága ellen a jogügylet létesítéselő kifogást nem tett, vagy ha egyetértett azzal, hogy ez a szemely képviselői jogosultság nélkül képviselőként eljár, hasson, a szerződésekre vonatkozó határozmányok megfelelően alkalmazandók. Ugyanez áll akkor is, ha valaki, noha képviselői jogosultsága nincs, egyetért azzal, hogy valamely egyoldalu jogügylet vele szemben, mint másnak a képviselőjével szemben létesíttessék.

181. §.

Másnak a képviselője, a mennyiben arra külön engedélyt

Ea jogügyleten alapuló képviselési jogosultság (meghatalmazás) esetében, a képviselő a meghatalmazóval kötött utasítás szerint jár el, a meghatalmazó oly körülményekre nézve, a melyekről ő maga tudott, a képviselő tudomásának hiányára nem hivatkozhatik. Ugyanez áll — feltéve, hogy valamely forgó esetben a gondatlanagságból eredő nemtudás a tudással egyenlő hatályú — az oly körülményekre nézve is, a melyekről a meghatalmazónak tudnia kellett volna.

167. §.

A meghatalmazás adása nyilatkozat által történik, mely vagy a meghatalmazandó személyivel, vagy ama harmadik személlyel szemben történő, a kivel szemben a képviselést alkalmazni kívánják.

A nyilatkozathoz nem szükséges az az alak, mely a meghatalmazás tárgyát szolgáló jogügylet nézve van megszabva.

168. §.

A meghatalmazás megszüntése nézve a meghatalmazás adásának alapul szolgáló jogviszony irányadó. A meghatalmazás, bár maga a jogviszony fennmarad is, visszavonható, ha csak a jogviszonyból más nem következik. A visszavonási nyilatkozatra a 167. §. első bekezdésének határozatának megfelelően alkalmazandó.

169. §.

A mennyiben valamely megbízottnak, vagy üzletvezető társagnak megszünt meghatalmazása a 674. és 729. §-ok értelmében továbbra is fennállónak tekintendő, a meghatalmazás nem hatályos oly harmadik személy javára, a ki valamely jogügylet létesítésekor a megszüntésről tudott vagy tudnia kellett volna.

170. §.

Ea meghatalmazást valamely harmadik személlyel szemben tett nyilatkozat által adják, a meghatalmazás a harmadik személlyel szemben mindaddig megtartja erejét, míg a meghatalmazó a meghatalmazás megszüntését való nem tudatja.

171. §.

Ea valaki valamely harmadik személlyel való külön köztársasági, vagy nyilvános közéleti utján azt nyilatkozta ki, hogy egy bizonyos személynek meghatalmazást adott, az illető személy már eme nyilatkozatára alapján, előbbi esetben a külön értesített, utóbbi esetben pedig minden harmadik személlyel szemben, a képviselőre fel van jogosítva.

A képviselési jogosultság mindaddig fennállónak tekintendő, a míg a nyilatkozatát, a mely módon tették, vissza nem vonják.

172. §.

A 171. §-ban érintett külön közléssel egyenlő hatályú, ha a meghatalmazó a képviselőnek a meghatalmazást okiratban adta ki, a képviselő a meghatalmazásról szóló okiratot az illető harmadik személynek felmutatja.

A képviselési jogosultság mindaddig fennállónak tekintendő, a míg a meghatalmazásról szóló okiratot a meghatalmazónak vissza nem adják, vagy hatályon kívül nem helyezik.

173. §.

A 170. §-ban, valamint a 171. és 172. §-ok második bekezdéseiben foglalt határozmányok nem alkalmazhatók, ha az illető harmadik személynek a képviselési jogosultság megszüntéséről a jogügylet létesítésekor tudomása volt vagy tudomásának kellett volna lennie.

174. §.

Oly egyoldalú jogügylet, a melyet valaki mint meghatalmazott, valamely harmadik személlyel szemben létesít, hatálytalan, ha a meghatalmazott a meghatalmazásról okiratot nem mutat fel, a második fél a minth a jogügyletet haldéktalanul visszautasítja. A visszautasítás ki van zárva, ha a meghatalmazó a meghatalmazás adását a másik félnek más uton tudomására juttatta.

tabái, a feltételt teljesülte esetében kötelesek egymásnak mind-
 a két szolgálatni, a mivel bírniuk, ha a következmények már
 ama korábbi időpontban állottak volna be.

160. §.

Valamely függőségző feltételt alatti jogosított fél a feltételt
 teljesülte esetében a másik feltételt hátrányt követelheti, ha az a
 feltételt függőben léte alatti a feltételtől függő jogot valószínűsége
 által megbinstja vagy esorbítja.

Egyenlő tényállás alapján ugyanily igényt támaszthat fol-
 bontó feltételt alatti létesített jogügyletnél az a fél, a kinok javára
 az előbbi jogállapot iamót helyesáll.

161. §.

Ha valaki függőségző feltételt alatti rendelkezőtt valamely
 tárgyól, minden további rendelkezése, melyet a feltételt függő-
 ben léte alatti a tárgyról tesz, a feltételt teljesülte esetében hatály-
 talanná válik, a mennyiben a feltételtől függő hatályt meghu-
 sítaná vagy esorbítaná. Vogronjtási vagy zárható esakiményei,
 vagy csőd esetében a tömeggondnok rendelkezései az ily jog-
 ügyleti rendelkezésekkel egyenlőknek tekintendők.

Ugyanez alkalmazandó felbontó feltételnél annak a rendel-
 kezésére is, a kinok joga a feltételt teljesültével megszűnik.

Az azoknak oltalmára rendelt határozmányok, a kik jog-
 kat nem-jogosítottaktól származtatnak, megfelelően alkalm-
 zandók.

162. §.

Ha a feltételt teljesültét az a fél, a kinok az hátrányára
 szolgálva, rosszbiszeműleg (wider Treu und Glauben) megüku-
 dályozza-meg, a feltételt teljesültetnek tekintendő.

Ha a feltételt teljesültét az a fél, a kinok az javára szolgál,
 rosszbiszeműleg maga idezi elő, a feltételt teljesülte nemtörtént-
 nek tekintendő.

163. §.

Ha a jogügylet hatályát a jogügylet létesítésekor valamely

közvetlen vagy végződési határozmányhoz kötik, a 158., 160 és
 161. §-ok határozmányai, és pedig előbbi esetében a függőségző
 feltételre, utóbbi esetében a felbontó feltételre vonatkoznak, meg-
 felelően alkalmazandók.

ÖTÖDIK CZIM.

Képviselet. *Meghatározás.*

164. §.

Az akaratnyilvánítás, a melyet valaki, az őt megillető kép-
 viseleti jogosultság határain belül, a képviselt nevében tesz, a
 képviseltre néve közvetlenül hatályos, úgy részére, mint ellene.
 Nem szükséges, hogy az akaratnyilvánítás kifejezetten a kópv-
 selt novóban történjék; clogondó, ha a körülményektől követ-
 keztethető, hogy az akarat a képviselt nevében való esakelkésre
 irányul.

Ha a képviselt novóban való esakelkésre irányuló akarat
 felismerhető módon nem nyilvánul, a képviselt saját novóban
 való esakelkésre irányuló akaratnak a hiánya nem jön tokin-
 tetbe.

Az első bekezdés határozmányai megfelelően alkalmazandó-
 dók, ha valamely akaratnyilvánítás, a mely egy hatványok sze-
 mélyvel szemben teendő, e személy képviselőjével szemben
 történik.

165. §.

Valamely képviselő által, vagy valamely képviselővel szem-
 ben tett akaratnyilvánításnak hatályosságát nem esorbítja az a
 körülmény, hogy a képviselő ügyleti köpességében korlátolt
 személy.

166. §.

A monyiban valamely akaratnyilvánítás jogi következmé-
 nyőire, az akaratnak fogvatkozásai, vagy bizonyos körülmények-
 nek tudása vagy gondatlanságából eredő nemtudása befolyást
 esakorol, nem a képviselt, hanem a képviselő személye jön
 tekintetbe.

150. §.

Az ajánlatnak elkeszítésén történő elfogadása új ajánlatnak tekintendő.

Bővítésnek, megszorításnak vagy másféle módosítások mellett történő elfogadás az ajánlat visszavonásának a egyszerűsége új ajánlatnak tekintendő.

151. §.

A szerződés — a nélkül, hogy az ajánlattevővel szemben külön elfogadást nyilatkozzanak volna szükség — az ajánlat elfogadásával tekintendő létrejöttnek, ha ily külön elfogadást nyilatkozzanak a forgalomban nem szokás számítani, vagy ha az ajánlattevő lemondott róla. Az ajánlat hatályos ez esetben abban az időpontban számít meg, a mely az ajánlattevő szándékának, a mint az az ajánlatból vagy a körülményekből kitűnik, megfelel.

152. §.

Ha valamely szerződést bírói vagy közjegyzői okirat alakjában kötnek, a nélkül, hogy az okirat felvételénél mind a két fél egyszerre jelen volna, a szerződés, ha más nincs megállapítva, az ajánlat elfogadásának — a 128. §. szerint történt — okiratba foglalásával tekintendő létrejöttnek. A 151. §. második mondatának határozománya itt is alkalmazandó.

153. §.

A szerződés létrejöttét nem akadályozza az, hogy az ajánlattevő az ajánlat elfogadása előtt meghal vagy ügylete képtelenné válik, kivéve, ha az ajánlattevő szándékából más következik.

154. §.

A míg a felek valamely szerződésnek mindazon pontjait írták, a melyekre nézve — akár csak egyiküknek nyilatkozzanak — szerinti is — megállapodni kívánnak, meg nem egyeztek, a szerződés — kétség esetében — megkötöttnek nem tekinthető. Az egyes pontok iránt létrejött meggyőzés akkor sem kötelező, ha irásbeli feljegyzés készült is róla.

Ha a felek a szándékolt szerződés okiratra foglalásában állapodtak meg, a szerződés — kétség esetében — nem tekintendő megkötöttnek, a míg az okiratra foglalás meg nem történt.

155. §.

Ha a felek valamely szerződésről, melyet megkötöttek tekintenek, oly egyes pont iránt, a melyre nézve megállapodni kívántak, valósággal nem egyeztek meg, a szerződés egyéb részeiben mégis megtartja érvényét, ha feltehető, hogy az illető pontra vonatkozó intézkedés hiányában is megkötötték volna.

156. §.

Árveréselnél a szerződés csak a leütéssel jön létre. Árverésen tett ajánlat hatályos megszűnik, mielőtt nagyobb ajánlatot tesznek, vagy ha az árverést leütés nélkül fejezik be.

157. §.

Szerződésök úgy értelmezendők, a mint a jóhiszeműség (Treu und Glauben) oktalma — tekintettel a forgalom szokásaira — kívánja.

NEGYEDIK CZIM.

Feltétel. Időmeghatározás.

158. §.

Ha valamely jogügyletet függesszük feltétel alatt létesítenek, a feltételtől függővé tett hatály a feltétel teljesültével áll be.

Ha valamely jogügyletet felbontó feltétel alatt létesítenek, a feltétel teljesültével megszűnik a jogügylet hatálya; ettől az időponttól fogva az előbbi jogállapot ismét magától helyreáll.

159. §.

Ha — a jogügylet tartalmából következtetve — a felek szándéka arra irányul, hogy a feltétel teljesültekéhez kötött következményeket valamely korábbi időpontra kelljen visszavonaltatkoz-

142. §.

Ha valamely megtámadható jogügyletet a megtámadóknak jogosított megámad, a jogügylet kezdettől fogva semmisnek tekintendő.

A megtámadhatóság tudása vagy gondatlanságból eredő nem-tudása — a megtámadható jogügylet megtámadása esetében — a sommiság tudásával vagy gondatlanságból eredő nem-tudásával azonosnak veendő.

143. §.

A megtámadható jogügylet megámadása a megtámadó ellenfelével szemben történő nyilatkozat által történik.

A megtámadó ellenfelének tekintendő: szerződésenként a másik szerződő fél; a 123. §. második bekezdésének második mondatában foglalt esetben az a harmadik személy, a ki a szerződésből közvetlenül valamely jogot szerzett.

Oly egyoldalú jogügyletnél, a mely egy másik személlyel szemben volt létesítendő, az a másik személy tekintendő a megtámadó ellenfelének. Ugyanez áll — oly egyoldalú jogügyletnél, a mely vagy egy másik személlyel vagy pedig valamely hatósággal szemben volt létesítendő — akkor is, ha a jogügylet a hatósággal szemben létesítetett.

Másomú egyoldalú jogügyleteknél a megtámadó ellenfelének tekintendő mindenki, a ki a megtámadható jogügylet alapján közvetlenül valamely jogi előnyt szerzett. A megtámadás azonban, ha a megtámadható okmányvilágítás valamely hatósággal szemben volt teendő, a hatósággal szemben tett nyilatkozat által is történhetik; de a hatóság tartozik a megtámadást azal közölni, a ki a megtámadható jogügylet valamiképp közvetlenül illette.

144. §.

A megámadás ki van zárva, ha a megtámadható jogügyletet a megtámadóknak jogosított utólag megerősíti.

A megerősítés nincs kötve a jogügyletre nézve megkívánható alakhoz.

HARMADIK CZIM.

Szerződés.

145. §.

A ki más valakinek valamely szerződés megkötésére ajánlatot tesz, ajánlatához kötve van, kivéve, ha köztétlenséget kísért.

146. §.

Az ajánlat hatálya megszűnik, ha az ajánlatot a másik fél az ajánlattevővel szemben visszautasítja, vagy az ajánlattevővel szemben — a 147—149. §-ok határozománnyainak megfelelő — kellő időben el nem fogadja.

147. §.

Jelenlevőnek tett ajánlat csak nyomban fogadható el. Ugyanez áll az oly ajánlatra nézve is, a melyet valamely látványbeszélő az egymással közvetlenül beszélők egyike a másikkal tesz.

Távollevőnek tett ajánlat csak addig az időpontig fogadható el, a melyben az ajánlattevő a válaszig megörökösését rendes körülmények közt várhatja.

148. §.

Ha az ajánlattevő az ajánlat elfogadására bizonyos határidőt tűzött ki, az elfogadás csak a határidőn belül történhetik.

149. §.

Ha az ajánlattevőhöz elkésztien jutott elfogadási nyilatkozatot a másik fél oly időben küldte el, hogy rendes továbbadás esetén kellő időben juthatott volna az ajánlattevőhöz, köteles az utóbbi, ha az elkésztés menthetőséget felismerhette, az elfogadó felől az elfogadási nyilatkozat elkésztéséről, ha csak már előbb nem tette, a nyilatkozat vétele után haladéktalanul értesíteni. Ha az értesítés elküldésével késik, az elfogadás kellő időben történtnek tekintendő.

nek hiánya nem gondatlanságból ered, vagy ha annak a személynél, a kivétel-szemben az akaratnyilvánítás teendő, a tartózkodási helye ismeretlen, a kézbesítés a polgári perrendtartásnak a szabályai szerint is eszközölhető, melyek a bírósági ítélezések nyilvános kézbesítésére nézve irányadóak. A nyilvános kézbesítés megengedése az érintett esetek esetében az a járásbíró, bíróság illetékes, a melynek kerületében az akaratnyilvánítónak a lakhelye van, vagy — belföldi lakhely hiányában — a hol tartózkodik; az érintett esetek másikkal pedig az a járásbíró, bíróság, a melynek kerületében annak a személynél, a ki ellen a nyilvános kézbesítés eszközölendő, utolsó lakhelye volt, vagy — belföldi lakhely hiányában — a hol utoljára tartózkodott.

133. §.

Az akaratnyilvánítások magyarázatánál a valódi akarat meghatározandó ki is nem szabad a kifejezések betűszerinti értelméhez ragaszkodni.

134. §.

Uttó törvénybe ütköző jogügylet, ha a törvényből más nem következik, semmis.

135. §.

Ha valamely tárgyról tett rendelkezés oly törvényes elidegenítési tilalomba ütközik, a mely csak bizonyos meghatározott személyek érdekében van felfalva, a rendelkezés csak eme személyek irányában hatálytalan. Végrehajtási vagy zárlati cselekmények a jogügyleti rendezésekkel egyenlőknek tekintendők.

Az azoknak utalmára rendelt határozmányok, a kik jogukat nem-jogosítottaktól származtatnák, megfelelően alkalmazandók.

136. §.

Bíróság vagy hatósági körében más hatóság által kibocsátott elidegenítési tilalomnak ugyanaz a hatálya van, mint a 135. §. alá eső törvényes elidegenítési tilalomnak.

137. §.

A tárgyról való rendelkezés joga elidegeníthető jogokra nézve jogügylet útján sem ki nem zárható, sem nem korlátozható. A nem-rendelkezés iránt ótvállalt személyes kötelezettség hiányosságait a jelen határozmány nem érinti.

138. §.

Olyan jogügylet, a mely a közerkölcsekre ütközik, semmis. Semmis különösen az oly jogügylet, a melyről fogva valaki másnak a szorultságát, könyveltségét vagy tapasztalatlanságát kihasználva, magának vagy másnak valamely szolgáltatásért, ennek az értékét annyira túlhaladó vagyoni előnyöket ígértet vagy adal, hogy az eset-körülményeihez képest a vagyoni előnyök és a szolgáltatás között szembeeső aránytalanság mutatkozik.

139. §.

Ha valamely jogügyletnek egyik része semmis, az egész jogügylet semmisnek tekintendő, ha a körülményekből nem következtethető, hogy a jogügylet létesítője a jogügyletet a semmis rész nélkül is létesítette volna.

140. §.

Ha a semmis jogügylet valamely másik jogügylet kellékéinek megfelelő, a másik jogügylet tartandó örvényben, ha a körülményekből következtethető, hogy annak érvényét a semmis jogügylet létesítője — a semmiségről tudva — akarta volna.

141. §.

Ha a semmis jogügyletet a jogügylet létesítője utólag meg erősíti, a megerősítés a jogügylet újból való létesítésének tekintendő s a szerinti ítélendő meg.

Ha valamely semmis szerződést a felek utólag megerősítéssel, kétség esetében kötelesek egymásnak mindazt szolgáltatni, a mivel bírónak, ha a szerződés kozdottól fogva érvényes lett volna.

125. §.
Ha a törvény valamely jogügyletre névre bizonyos alakot ír elő, az alak hiány a jogügylet semmissé teszi. Semmisségtől mégis után kétség esetében az alak hiány akkor is, ha az alak követelménye valamely jogügyleten alapszik.

126. §.
Ha a törvény írásbeli alakot ír elő, az okirat a szöveg alatt a kiállító szájkézű névvel, vagy bíróilag vagy közjegyzőileg (notariál) hitelesített szájkézű közjegyzővel látnandó el.

Szerződéseknél a felek aláírásai vagy kézjegyei egy és ugyanazon okira vezetendők. Ha az okirat több egybehangzó példányban állítja ki, elegendő, ha mindegyik szerződő fél a másik főnek számára rendelt példányt lájja el aláírásával vagy kézjeggyel.

Bírói vagy közjegyzői okirat az írásbeli alakot pótolja.

127. §.
A 126. §. határozmányai község esetében az írásbeli alakok is alkalmazandók, ha az írásbeli alak követelménye valamely jogügyleten alapszik.

128. §.
Ha a törvény valamely szerződésre névre bírói vagy közjegyzői okirattal ír elő, elegendő, ha előbb az ajánlatot, utóbb pedig az ajánlatnak elfogadását foglalja valamelyik bíróság vagy közjegyző külön-külön bírói vagy közjegyzői okiratba.

129. §.
Ha a törvény valamely nyilatkozatra névre közhitelesítést ír elő, a nyilatkozat írásba foglalandó a kiállító aláírása az illetékes hatóság vagy valamely illetékes tisztviselő vagy valamelyik közjegyző által hitelesítendő. Ha a nyilatkozat

n kiállítónak pusztán közjegyzővel van ellátva, a közjegyző a 126. §. első bekezdésének megfelelően hitelesítendő; az így történt hitelesítés azonban elegendő is.

Bírói vagy közjegyzői okirat a közhitelesítést pótolja.
130. §.
Más valakivel szemben teendő akaratnyilvánítás, ha a másik fél távollétében teszik, abban az időpontban lesz hatályos, melyben a másik félhez eljut; nem lesz hatályos, ha visszavonják és a visszavonás előbb vagy vele egyidejűleg jut el a másik félhez.

Az akaratnyilvánítás hatályosságára nincs befolyással, ha megfélele után az akaratnyilvánító meghal vagy ügyletre képtelenné válik.

E határozmányok akkor is alkalmazandók, ha az akaratnyilvánítás valamely hatósággal szemben teendő.

131. §.
Ügylet képtelen személlyel szemben tett akaratnyilvánítás nem lesz előbb hatályos, mint a mikor a törvényes képviselőhöz eljut.

Ugyanez áll akkor is, ha ügyleti képtességében korlátozott személlyel szemben tesznek valamely akaratnyilvánítást. Ha azonban az akaratnyilvánítás olyan, hogy az ügyleti képtességében korlátozott személynek valamely jogi előnyt és pedig pusztán csak előnyt hoz, vagy ha a törvényes képviselő beleegyezését adta, hogy az akaratnyilvánítást az ügyleti képtességében korlátozott személlyel szemben tegyék, az akaratnyilvánítás már abban az időpontban lesz hatályos, a melyben az ügyleti képtességében korlátozott személyhez eljut.

132. §.
Valamely akaratnyilvánítás a másik félhez eljuttattnak tekintendő akkor is, ha bírósági végrehajtó közbenjárásával kézbesítik. A kézbesítés a polgári perrendtartás szabályai szerint eszközölendő.

Ha az akaratnyilvánító azt, hogy az akaratnyilvánítás kinek a személyével szemben teendő, nem tudja és tudomása-

118. §.

Nem komolyan gondolt akaratnyilvánítás sommia, ha az akaratnyilvánító abban a várakozásban teszi, hogy a komolyság hiányát ugyanis fel fogják ismerni.

119. §.

A ki valamely akaratnyilvánítás tételénél az akaratnyilvánítás tartalmára iránt tervedésben volt, vagy ily tartalmu akaratnyilvánítást egyáltalában nem akart tenni, az akaratnyilvánítást megátumadhatja, ha feltéhető, hogy a való tényállást ismerve és az esetet okserőten méltatva, ezt az akaratnyilvánítást nem tette volna.

Az akaratnyilvánítás tartalma iránt való tervedésnek tekintendő valamely személynek vagy dolognak olyan tulajdonsága iránt való tervedés is, melyet a forgalomban lényegesnek tartanak.

120. §.

Oly akaratnyilvánítás, a melyet az annak továbbadására felhasználott személy vagy intézet helytelenül ad tovább, ugyan úgy átadható meg, mint a 119. §. szerint a tervedésből tett akaratnyilvánítás.

121. §.

A megátumadásnak a 119. és 120. §-ok esetében minden vétkes késedelmezés nélkül (haladéktalanul) kell történnie, mi helyt a megátumadásra jogosított a megátumadási okról tudomást nyert. Félvelerővel szemben a megátumadás kelte időben történnie tekintendő, ha a jogosított a megátumadási nyilatkozatot haladéktalanul elküldte.

A megátumadás ki van zárva, ha az akaratnyilvánítás tetele óta 30 év eltelt.

122. §.

Ha valamely akaratnyilvánítás a 118. §. szerint semmis, vagy a 119. és 120. §-ok alapján meg van támadva, az akaratnyilvánító, ha az akaratnyilvánítás egy másik személyvel szemben volt teendő, e másik személynek, máskülön-

ben pedig minden harmadik személynek, köteles megértetni azt a kárt, melyet a másik vagy a harmadik személy az akaratnyilvánítás érvényességébe helyezett bizalmba által szenved, de legfőbbnek annak az érdekeknek hátrahagyása, mely a másik vagy a harmadik személy részéről az akaratnyilvánítás érvényességéhez fűződik.

A kártérítési kötelezettség nem áll be, ha a kitöröltött a semmisség vagy a megátumadhatóság okát ismerte (tudta) vagy gondatlanság miatt nem ismerte (nem tudta), — (ismernie, tudnia kellett volna).

123. §.

A ki valamely akaratnyilvánítás tételére ravasz megátumadással rávittél, vagy jogtalanul valamely fonyegötösséssel kényserítetted, ez az akaratnyilvánítást megátumadhatja.

Ha az akaratnyilvánítás más valakivel szemben volt teendő a megátumadást nem az, hanem valamely harmadik személy követte el, az akaratnyilvánítás csak akkor támadható meg, ha a másik fél a harmadik személy által elkövetett megátumadástól tudott vagy tudnia kellett volna. Ha ebből az akaratnyilvánításból nem az a személy, a kivel szemben teendő volt, hanem egy harmadik személyt közvetlenül valamely jogot, az akaratnyilvánítás a harmadik személyvel szemben is, a mely határig joga rajta alapszik, megátumadható, ha a megátumadástól tudott vagy tudnia kellett volna.

124. §.

A 123. §. szerint megátumadható akaratnyilvánítás csak egy év lefolyásig támadható meg.

A határidő ravasz megátumadás esetében attól az időponttól kezdődik, a mikor a megátumadásra jogosított a megátumadásra rajon; jogtalan fonyegötös esetében attól az időponttól, a mikor a kényserhelyzet megszűnik. A határidő folyására a 203. §. második bekezdésének, ugyancsak a 206. és 207. §-oknak az elévülésére vonatkozó határozományai megfelelően alkalmazandók.

A megátumadás ki van zárva, ha az akaratnyilvánítás tetele óta harmincz év eltelt.

kiskorú törvényes képviselőjének beleegyezésével létesít ily jog-
ügyetlet valamely harmadik személlyel szemben, a jogügyet
csak akkor hatálytalan, ha a kiskorú törvényes képviselőjének
beleegyezését írásban nem mutatja be s. a harmadik személy ez-
okból a jogügyetletet haladéktalanul visszautasítja. A visszauta-
sítás ki van zárva, ha a törvényes képviselő az ő beleegyezését
más napon tudatja a harmadik személlyel.

112. §.

Ha a törvényes képviselő a gyámbiróság jóváhagyásával a
kiskorút feljogosítja arra, hogy valamely iparüzletet önállóan
folytathasson, a kiskorú korlátlan ügykezelési képességet nyer mind-
azokra a jogügyekre nézve, melyek az illető iparüzlet folyta-
lásával járnak. Kivételtök azok a jogügyek, a melyekre nézve
a törvényes képviselő a gyámbiróság jóváhagyásához van kötvő.

A feljogosítást a törvényes képviselő csak a gyámbiróság
jóváhagyásával veheti vissza.

113. §.

Ha a törvényes képviselő a kiskorút feljogosítja arra, hogy
szolgálatba vagy munkába lépessen, a kiskorú mindazokra a jog-
ügyekre nézve korlátlan ügykezelési képességet nyer, a melyek a
megengedett nemű szolgálati vagy munkaviszonyok létesítésére
vagy megszüntetésére, vagy az ily viszonyokból eredő kötelezet-
ségek teljesítésére vonatkoznak. Kivételtök azok a szerződéses,
a melyekre nézve a törvényes képviselő a gyámbiróság jóvá-
hagyásához van kötvő.

A feljogosítást a törvényes képviselő visszaveheti vagy
korlátozhatja.

Ha egy gyám a törvényes képviselő, az általa megtagadott
feljogosítást a kiskorúnak indítványára a gyámbiróság pótolhatja.
A feljogosítás pótolandó, ha a gyámlottnak érdeke kívánja.

Az egyes esetre adott feljogosítás kétség esetében ugyan-
azon nemű viszonyok létesítésére vonatkozó általános feljogo-
sításnak tekintendő.

114. §.

A kit gyengeelméjűség vagy pazarlás vagy iszákosság miatt

kiskorúsítottnak, vagy a ki az 1906. §. szerint előleges gyámiság
alá van helyezve, azt az ügyleti köpességre nézve ugyanaz a
jogállás illeti, mint az oly kiskorú, a ki már hetedik életévét
betöltötte.

115. §.

Ha a kiskorúsítást kimondó valamely határozatot semmi-
ségi kereset következtében hatályon kívül helyeznek, a kiskorú-
sítót által vagy a vele szemben létesített jogügyletek hatályos-
sága a kiskorúsítást kimondó határozat alapján nem kifogásol-
ható. A törvényes képviselő által vagy az ő vele szemben
létesített jogügyletekre a határozatnak hatályon kívül való
helyezése nincs befolyással.

A határozományok megfelelően alkalmazandók, ha előleges
gyámiság alá helyezés esetében a kiskorúsítás iránt tett indít-
ványt visszaveszik vagy jogkorösen elutasítják, vagy a kiskorú-
sítást kimondó határozatot sommiségi kereset következtében
hatályon kívül helyezik.

MÁSODIK CZIM.

Akaratnyilváníttás.

116. §.

Valamely akaratnyilváníttás azért még nem semmis, mert
az akaratnyilváníttó magában azzal a tartattással él, hogy a mit
akaratképen nyilvánít, nem akarja. Az akaratnyilváníttás sem-
mis, ha más valkivel szemben teendő s ennek a tilkos fontar-
tásról tudomása van.

117. §.

Ha valki az akaratnyilváníttást, mely más valkivel szem-
ben teendő, ennek a beleegyezésével csak szinleg teszi, az aka-
ratnyilváníttás semmis.

Ha a szinleges ügylet valamely más jogügyetlet palástol el,
az alapfaktot jogügyletre nézve irányadó határozományok alkal-
mazandók.

ideig vagy egy bizonyos időtől kezdve viselni tartozik, köteles, ha csak más nincs megállapítva, a rendszeren ismétlődő terheket kötelezettségének tartamához mérten, más terheket pedig annyiban a mérgeébeli jövedelmén, a mennyiben kötelezettségének tartamánálul lesznek esedékesek.

II. ARMADIK FEJEZET.

Jogügyletek.

ELSŐ CZIM.

Ügyleti képesség.

104. §.

Ügyletre képtelen:

1. a ki még betedik életévét nem töltötte be;
2. a ki elmebetegségnek betegos zavarra miutt szabad akarat-elhatározásra képtelen, ha csak ez az állapot természeténél fogva nem mulékony;
3. a ki elmebetegség miutt kiskorúsítva van.

105. §.

Ügyletre képtelen személy akaratnyilvánítás sommia. Sommia az oly akaratnyilvánítás is, a melyt valaki önkivületi állapotban vagy elmebetegségnek mulékony zavarában tesz.

106. §.

Oly kiskoru, a ki már betedik életévét betöltötte, a 107—113. §-okban foglalt határozmányokhoz mérten, ügyleti képességében korlátozva van.

107. §.

A kiskoru oly akaratnyilvánításához, a mely által nem pusztán valamely jogi előnyt szerez, törvényes képviselőjének beleegyezése szükséges.

108. §.

Ha a kiskoru törvényes képviselőjének megkivántatás helyegyzése nélkül valamely szerződést köt, a szerződés hatályossága a törvényes képviselő jóváhagyásától függ.

Ha a másik fél a törvényes képviselőt a jóváhagyás iránt nyilatkozatra hívja fel, a nyilatkozat csak vele szemben tobelő meg; a felhívás előtt a kiskoruvál szemben kinyilatkozott jóváhagyás vagy a jóváhagyásnak vele szemben kinyilatkozott tolt megtagadása hatálytalanvá válik. A jóváhagyás csak a felhívás vételétől számított két hét lefolyásáig nyilatkozatható ki; nyilatkozat hiányában megtagadottnak tekintendő.

A kiskoru korlátlan ügyleti képességének beállításával, a kiskoru saját jóváhagyása lép a törvényes képviselő jóváhagyásának helyébe.

109. §.

A szerződés jóváhagyásáig a másik fél a visszavonás jogával élhet. A visszavonás a kiskoruvál szemben is kinyilatkozatható.

Ha a másik félnek a kiskorúságról tudomása volt, a visszavonás jogával csak az esetben élhet, ha a kiskoru törvényes képviselőjének beleegyezését a valóság ellenőre megadottnak állította; do még ez esetben sínes helye a visszavonásnak, ha a beleegyezés hiány a szerződés megkötésakor a másik fél előtt egyébként ismeretes volt.

110. §.

A kiskoru által törvényes képviselőjének hozzájárulása nélkül kötött szerződés kezdetől fogva hatályosan tekintendő, ha a kiskoru a szerződés szerü szolgáltathat oly vagyontárgyakkal eszközli, melyeket törvényes képviselője, vagy annak beleegyezésével más valaki, vagy abból a szöből, vagy általában szabad rendelkezésre engedott át neki.

111. §.

A kiskoru által törvényes képviselőjének megkivántatás helyegyzése nélkül tetehott egyoldali jogügylet hatálytalan. Ha a

gok, a melyek csak valamely ideiglenes czölből vannak az épü-
letbe illesztve.

96. §.

Az oly jogok, a melyek valamely teloken tulajdonával
vannak összekötve, a teleknek alkatrészei közé számítandók.

97. §.

Tartozékoknak az oly ingó-dolgok tekintendők, a melyek a
nélkül, hogy a földolog alkatrészei lennének, a földolog gazdasági
szájljának szolgáltatásra vannak rendelve s azzal a rendelkezéseink-
nek megfelelő törbéli lepusztulásban állnak.

Nem számítható a tartozékok közé az oly dolog, a melyet a
forgalomban nem tekintenek tartozéknak.

Az, hogy valamely dolgot egy másik dolognak gazdasági
szájljára ideiglenesen felhasználnak, a dolgot nem teszi tarto-
zókká. Az, hogy valamely tartozékot a földologtól ideiglenesen
elkülönítenek, tartozéki minőségét nem szünteti meg.

98. §.

A földolog gazdasági szájljának szolgálataira vannak reu-
delve:

1. oly épületeknél, melyek valamely iparüzlet folyón-
tására maradványon be vannak rendezve, nevezetesen malmok-
nál, kovácsmhelyeknél, főzöknél, gyárknál — az üzlet folyta-
tására rendelt gépek és más készülökek;

2. valamely mezoi gazdaságnál — a gazdaság folytatására
rendelt felszerelések és állatok, valamint a gazdasági termények,
a mennyiben a gazdaság folytatásához szükségesek addig az
időig, a mikor ugyanoly vagy hasonló termények előreláthatólag
ismét teremni fognak, ugyszintén a megtevő, a gazdaságban
nyert trágya.

99. §.

Valamely dolog gyümöleséinek tekintendők: a dolognak
terményei, valamint azon egyéb hasznai, melyeket rendeltetéső-
hez képest nyernek belőle.

Valamely jog gyümöleséinek tekintendők: azok a jövedel-
mek, melyeket a jog rendelkezéséhez képest hoz; jelsül oly
jognál, a mely ásványok vagy más talajalkatrészek nyeresére
irányul, a nyert-ásványok és talajalkatrészek.

Gyümölesőknek tekintendők azok a jövedelmek is, a melye-
ket valamely dolog vagy jog valamely reá vonatkozó jogviszony-
nál fogva hoz.

100. §.

Haszonvételek alatt értendők valamely dolognak vagy jog-
nak gyümölesői, valamint azok az előnyök is, melyeket a dolog-
nak vagy jognak használata nyújt.

101. §.

Ela valakinek joga van arra, hogy valamely dolognak vagy
jognak gyümölesét egy bizonyos ideig vagy egy bizonyos időtől
kezdvé huzzsa, a gyümölesőt, ha csak más nincs megállapítva, a
következ mértékben illetik őt:

1. a 99. §. első bekezdésében megjelölt termények és alkak-
részek, habár valamely jognak a gyümölesőikont huzhatja is
azoknál, annyiban illetik, a mennyiben jogosultságának tartama
alatt a dologtól elkülönítve lesznek;

2. más gyümölesők annyiban illetik őt, a mennyiben joga-
sultságának tartama alatt esedékesekké válnak; ha azonban a
gyümölesőt a használat vagy a haszonélvezet átengedésének
ellenértékül jártnak, vagy ha a gyümölesők kamukból, nyere-
ségi jutalékokból vagy rendszeren ismétlődő más jövedelmekből
állnak, a jogosultat a gyümölesők abban az arányban illetik,
a mely jogosultsága tartamának megfelelően.

102. §.

A ki gyümölesőknek kiadására van kötelezve, a gyümölesők
nyereségre fordított költségeinek megtérítését követelheti, de
csak a mennyiben a rendszeres gazdálkodásnak megfelelően és a
gyümölesők értékeitől nem haladják.

103. §.

A ki valamely dolognak vagy jognak terheit egy bizonyos

87. §.

Ha az alapítvány célja lehetlenné vált, vagy a közjót veszélyezteté, az illetékes hatóság az alapítvány célját megváltoztathatja, vagy megát az alapítványt megszüntetheti.

A cél megváltoztatásánál lehetőleg figyelembe veendő az alapító szándéka, a különösen gondoskodni kell arról, hogy az alapítványi vagyron jövedelmét, az alapító szándékának lehető megvalósításával, ugyanaz a szómólykör élvezze a jövőben is, a mely azt különben élvezte volna. A mennyiben a cél megváltoztatásán kivülje, a hatóság az alapítvány szervezotét is módosíthatja.

A cél megváltoztatása a a szervezet módosítás elött hallgatásnak meg az alapítvány igazgatóság.

88. §.

Az alapítvány megszűnésével a vagyron a szervezetben meghatározott személyekre hárulnik. A 46—53. §-okban foglalt határozományok megfelelően alkalmazandók.

III. A közjog jogi eseményei.

89. §.

A 31. §. határozománya a kincstárra, valamint a közjog tetteire, alapítványi min. intézkedéseire megtelelően alkalmazandó.

Ugyanaz áll a 42. §. második bekezdésében foglalt határozományra nézve is, a mennyiben a közjog tettei, alapítványi és intézkedéi ellen esedéljárásnak egyáltalában helye van.

MÁSODIK FEJEZET.

Dolgok.

90. §.

Dolgoknak a törvény értelmében csak azok a tárgyak tekintetők, a melyeknek lesli létük van.

91. §.

Helyettesíthető dolgok a törvény értelmében azok az ingó dolgok, a melyeket a forgalomban számuk, mértékük vagy súlyuk szerint szoktak meghatározni.

92. §.

Elhasználható dolgok a törvény értelmében azok az ingó dolgok, a melyeknek rendeltetés szerü használata elhasználásból vagy elidegenítésből áll.

Elhasználhatónak tekintendők azok az ingó dolgok is, a melyek valamely áruárúhoz vagy más oly dolgósszasságához tartoznak, melynek rendeltetés szerü használata az egyes dolgok elidegenítéséből áll.

93. §.

A dolgoknak oly alkatrészei, melyek egymástól el nem kölöníthetők a nélkül, hogy az egyik vagy a másik alkatrész meg ne semmisüljön vagy lényegében változhat ne szenvedjen (lényeges alkatrészt), önálló jogok tárgyául nem szolgálhatnak.

94. §.

Valamely teleknek lényeges alkatrészei: a talajjal szilárdan egybekapcsolt dolgok, különösen az épületek, valamint a teleknek terményei, a meddig a talajjal összefüggnek. A vetőmag az elvetéssel, a növény az elültetéssel lesz a telek lényeges alkatrészevé.

Valamely épületnek lényeges alkatrészei: az épület előállítása végett beillesztett dolgok.

95. §.

A teleknek alkatrészei közé nem tartoznak az oly dolgok, a melyek csak valamely ideiglenes célból vannak a talajjal egybekapcsolva. Ugyanaz áll az oly épületekre vagy más műro nézve is, a melyet a jogosított valamely idegon talken való jogának gyakorlása végett kapcsol egybe a talajjal.

Az épületeknek alkatrészei közé nem tartoznak az oly dol-

halkozásában, ugyazintén a 72. §-ban és a 74. §. második bekezdésében, valamint a 76. §-ban foglalt határozmányok megtartására rendbüntetésekkel szoríthatja. A büntetés egyszerre több nem lehet háromszáz márkánál.

Ugyanily módon szoríthatók a felszámolók is a 76. §. határozmányainak megtartásában.

79. §.

Az egyesületi jogyzéknok, ugyazintén az egyesület által a jórésbírósághoz benyújtott irományoknak megtekintése mindenkinek meg van engedve. A bejegyzésekről kívánatra másolat adandó; a másolat kívánatra hitelesítendő.

II. Alapítványok.

80. §.

Jogképes alapítványnak létrejötteléhez az alapítási ügyletben kívül annak a szervezéségi államnak a jóváhagyása szükséges, a melynek területén az alapítvány szókahelyét felállítani kívánják. Ha az alapítványnak szókahelyét nem a szövetségi államok valamelyikének területén kívánják felállítani, a szövetségi tanács jóváhagyása szükséges. Az alapítvány szókahelyei, ha más nincs megállapítva, az a hely tekintendő, a hol vagy a honnan az alapítványt igazgadják.

81. §.

Élők közt az alapítási ügylet őrvényességéhez irásbéli alak szükséges.

A jóváhagyás megadásáig az alapító az alapítási ügyletet visszavonhatja. Ha a jóváhagyás iránt a kérvény az illetékes hatóságnál be van adva, a visszavonás csak a hatósággal szomben nyilatkozathat ki. Az alapító örökösök a visszavonásra nincs jogosítva, ha az alapító a jóváhagyás iránt a körvnyét az illetékes hatóságnál benyújtotta, vagy ha az alapítási ügylettől bírói vagy közjegyzői okirattal vótetven fel, az okirattal felvételekor vagy később a bíróságot vagy a közjegyzőt a kérvény benyújtásával megbizta.

82. §.

Ha az alapítványt jóváhagyják, köteles az alapító az alapítási ügyletben kirendelt vagyont az alapítványra átruházni. Olyan jogok, a melyeknek átruházásához az engedményozósi szerződés (Abtretungsvertrag) magában elegendő, a jóváhagyásánál az alapítványra szállnak át, ha csak az alapítási ügyletből az alapítónak ellenkező akarata nem következik.

83. §.

Ha az alapítási ügylet halálesetre szóló intézkedésbe van foglalva, a jóváhagyás iránt, ha csak az örökös vagy a végrendelet végrehajtó nem maga szorgalmazza, a hagyatéki bíróság köteles lépéseket tenni.

84. §.

Ha az alapítványt csak az alapító halála után hagyják jóvá, az — az alapító, mint örökös adományozásai tekintetéből, — már az alapító halála előtt létrejöhetnek veendő.

85. §.

Az alapítvány szervezetét, a mennyiben a szervezet nem biradalmi törvényen vagy valamelyik szövetségi állam törvényén nyugszik, az alapítási ügylet határozza meg.

86. §.

A 26. §-ban, ugyazintén a 27. §. harmadik bekezdésében, valamint a 28—31. s 42. §-okban foglalt határozmányok az alapítványokra megtelelően alkalmazandók; a 27. §. harmadik bekezdésében s a 28. §. első bekezdésében foglalt határozmányok azonban csak annyiban, a mennyiben az alapítvány szervezetéből, különösen abból, hogy az alapítványt valamely nyilvános hatóság igazgassa, más nem következik. A 28. §. második bekezdésében, valamint a 29. §-ban foglalt határozmányok olyan alapítványokra, a melyeket nyilvános hatóságok igazgatnak, nem alkalmazhatók.

a harmadik személy ellenében, ha arról tudomás nem volt és tudomásának hiánya nem gondatlanságból eredt.

69. §.

Azt, hogy az igazgatóság a jegyzékbe bejegyzett személyekből áll, hatóságok irányában a járásbírósnak a bejegyzésről kiállított bizonyítványával lehet igazolni.

70. §.

A 68. §. határozmányai irányadóak az oly intézkedésekre nézve is, melyek az igazgatóság képviselési jogkörét korlátozzák, vagy az igazgatósági határozatok hozatalának módját a 28. §. első bekezdésétől eltérően szabályozzák.

71. §.

Az alapszabályok módosítása csak akkor hatályos, ha a módosítást az egyesületi jegyzékbe bejegyzik. A módosítás az igazgatóság által bejegyzés végett bejelentendő. A bejelentéshez a módosítást tartalmazó határozat, eredetiben és másolatban melléklendő.

A 60—64. §-ok és a 66. §. második bekezdése megfelelően alkalmazandók.

72. §.

Az igazgatóság köteles a járásbírósnak, ha kívánja, az egyesületi tagok névjegyzékét bármikor beuyjtani.

73. §.

Ha az egyesületi tagok száma háromnál is kevesebbre száll le, a járásbírósnak köteles az igazgatóságnak indítványára, vagy ha az igazgatóság az indítványt három hó alatt meg nem teszi, hivatalból, de az igazgatóság meghatalmazása után, az egyesületet a jogképességtől megfosztani. A határozat az egyesülettel közlendő. A határozat ellen azonnali fellebbezésnek van helye, melyre a polgári perrendtartás szabályai alkalmazandók.

Az egyesület jogképessége a határozat jogerőre emelkedésével szűnik meg.

74. §.

Az egyesület feloszlása, valamint a jogképességtől való megfoszlása az egyesületi jegyzékbe bejegyzendő. Csődnyitásban a bejegyzés elmarad.

Ha az egyesület közgyűlési határozat, vagy a fennállásának nézve kilátást ítélt következtében oszlik fel, a feloszlást bejegyzés végett az igazgatóság köteles bejelenteni. A bejelentéshez az előbbi esetben a feloszlásról vonatkozó közgyűlési határozat másolata melléklendő.

Ha az egyesületet a 43. §. alapján jogképességétől megfosztják, vagy ha a közjogi egyesületi jog alapján oszlatják fel, a bejegyzés az illetékes hatóság megkeresésére történik.

75. §.

A csődnyitás hivatalból jegyzendő be. Ugyanez áll a csődnyitási határozatnak hatályon kívül helyezésére nézve is.

76. §.

A felszámoló az egyesületi jegyzékbe bejegyzendő. Ugyanez áll azokra az intézkedésekre nézve is, melyek a felszámolói határozatok hozatalának módját a 48. §. harmadik bekezdésétől eltérően szabályozzák.

A bejelentés az igazgatóság, későbbi változásoknál a felszámoló által eszközölendő. A közgyűlés által kirendelt felszámoló bejelentéséhez a közgyűlési határozat másolata, a felszámolói határozatok hozatalának módját illető intézkedés bejelentéséhez az intézkedést tartalmazó okirat másolata melléklendő.

A bíróság kirendelt felszámoló bejegyzése hivatalból történik.

77. §.

Az egyesületi jegyzékbe történő bejegyzések bejelentése mind az igazgatóság tagjai, mind a felszámoló által közzétett híresekkel ellátott nyilatkozatokkal eszközölendő.

78. §.

A járásbírósnak az igazgatóság tagjait a 67. és 71. §§. első

1. az alapszabályok eredetiben és másolatban;
2. a tagok névjegyzéke;
3. az igazgatóság kirendelésére vonatkozó okiratok másolatban.

Az alapszabályokat legalább hét tag írja alá, valamint tótessék ki bennük létrejövetelük napján is.

60. §.

A bejelentés, ha az 56—59. §-okban foglalt határozmányok ha nem tartatnak, a járásbírótság által, az indokok közlése mellett, visszaváltatandó.

A visszaváltású határozat ellen azonnali felfolyamodásnak (sofortige Beschwerde) van helye, melyre a polgári perrendtartás szabályai alkalmazandók.

61. §.

Ha a járásbírótság a bejelentést elfogadja, köteles azt az illetékes közigazgatási hatósággal közölni.

A közigazgatási hatóság a bejegyzés ellen ellenmondással élhet, ha az egyesület a közjogi egyesületi jog szerint tilos vagy alkítható, vagy ha az egyesület a politikai, a társadalmi-politikai vagy a vallási teretbe tartozó célt követ.

62. §.

Ha a közigazgatási hatóság ellenmondással él, a járásbírótság köteles azt az egyesület igazgatóságával közölni.

Az ellenmondás a közigazgatási peres eljárás útján, vagy a hol ily eljárást nem ismernek, az ipartörvény 20. és 21. §-ai alá eső fellebbezéssel megtámadható.

63. §.

A bejegyzésnek, haosuk a közigazgatási hatóság a járásbírótságot előbb nem értesíti, hogy ellenmondással nem él, csak akkor szabad megtörténnie, ha a bejelentésnek a közigazgatási hatósággal történt közlése óta hat hónapot eltelt, a nélkül, hogy a közigazgatási hatóság ellenmondással él volna, vagy ha az ellenmondás már végörvényesen hatályon kívül van helyezve.

64. §.

A bejegyzésnél az egyesület neve és székhelye, az alapszabályok létrejövetelének napja, valamint az igazgatóság tagjai az egyesületi jegyzékbe bevezetendők. Az oly intézkedéseket, melyek az igazgatóság képviselői jogkörét korlátozzák, vagy az igazgatóság határozatainak hozatalának módját a 28. §. első bekezdésében foglalt határozmánytól eltérően szabályozzák, a jegyzékbe szintén bevezetendők.

65. §.

A bejegyzéssel az egyesület neve o. toldást nyeri a bejegyzött egyesületé.

66. §.

A járásbírótság a bejegyzést a hirdetményi rendelt lapban közzéteni tartozik.

Az alapszabályok eredeli példánya a bejegyzés megtörténetéről szóló tanúsítványval állítandó és visszaváltandó. Az alapszabályok benyújtott másolata a járásbírótság által hitelesítendő s a többi irománnyal együtt megőrzendő.

67. §.

Az igazgatóságban történő minden változást, valamint az igazgatósági tagoknak újból történt kirendelését az igazgatóság bejegyzés végott köteles bejelenteni. A bejelentéshez a változásra vagy az újból történt kirendelésre vonatkozó okiratok másolatban melléklendők.

A bíróság kirendelt igazgatósági tagok bejegyzése hivatalból történnik.

68. §.

Ha az igazgatóság eddigi tagjai és valamely harmadik személy között valamely jogügylet létesül, az igazgatóságban történt változás a harmadik személy ellenében csak úgy érvényesíthető, ha a változás a jogügylet létesítésekor az egyesületi jegyzékbe be volt jegyezve, vagy azt a harmadik személy tudta. De, habár a változás be volt is jegyezve, mégsem érvényesíthető

50. §.

Az egyesület feloszalva vagy a jogképességtől való megszűnés a felszámolást által nyilvánosan közzéteendő. A hirdetésben a hitelezők követeléseinek bejelentésére felhívandók. A hirdetmény közzététel az egyesületi hirdetmények közzétételére az alapszabályokban kijelölt nap, ilyennek hiányában, annak a bíróságnak hivatalos közlönye újfán történik, amelynek kerületében az egyesületnek székhelye volt. A közzététel a megjelenésre vagy az első megjelenésre következő másodnapig eltekintve tekintendő megtörténtnek.

Az ismert hitelezők a bejelentésre külön értesítéssel hívandók föl.

51. §.

A vagyont a hátrulásra jogosítottaknak a felszámítás vagy a jogképességtől való megszűnés közötételét követő egy év elteltével nem szabad kiadni.

52. §.

Ha valamely ismert hitelező nem jelentkezik, a tartozás összege annak a részére létéendő, feltéve, hogy a tartozásban is jogosnak tekinthető.

Ha valamely kötelezettségnek kiengedése a felszámolás idejében még nem eszközölhető, vagy ha valamely kötelezettség vitás, a vagyont a hátrulásra jogosítottaknak csak úgy szabad kiadni, ha a hitelező követelésre biztosítva van.

53. §.

Ha a felszámolók a 42. §. második bekezdésében vagy az 50—52. §-okban előírt kötelezettségeiket megsértik, vagy ha a hitelezők kielégítése előtt a hátrulásra jogosítottaknak a vagyontól valamit kiadnak, az ebből eredő kárért, ha eljárásukat vétkeesség terheli, a hitelezőknek egyetemlegesen felelősek.

54. §.

Az olyan egyesületekre, melyek nem jogképesek, azok a hátrulmányok alkalmazandók, melyek a társaságokra vonat-

koznak: Az új egyesületek nevében harmadik személyekkel szemben létesített jogügyletekből a cselekvő személyesen felelők; ha többben együtt járnak ol, egyetemlegesen felelősök.

2. Bejegyzett egyesületek.

55. §.

A 21. §-ban megjelölt nemü valamely egyesület az egyesületi jegyzékbe annál a bíróságnál bejegyezhető be, amelynek kerületében az egyesületnek székhelye van.

56. §.

A bejegyzés csak akkor történjék, ha a tagoknak száma legalább hétre rug.

57. §.

Az alapszabályoknak tartalmazniuk kell az egyesület célját, nevét és székhelyét, valamint ki kell belőlük tennie a tagok arra irányuló akaratának is, hogy az egyesület az egyesületi jegyzékbe bejegyeztesse.

Az egyesület neve az ugyanazon helyen vagy ugyanabban a körzetben már létező bejegyzett egyesületek neveitől világosan különbözze.

58. §.

Az alapszabályok a következőkről is tartalmazniuk intőzködéseket:

1. a tagok belépéséről és kilépéséről;
2. arról, hogy a tagok tartoznak-e hozzájárulni az egyesület céljaihoz, s hogy mivel tartoznak hozzájárulni;
3. az igazgatóság alakításáról;
4. a közgyűlés egybehívásának eseteiről, az egybehívás módjáról, s a hozott határozatok miként való hitelesítéséről.

59. §.

Az igazgatóság köteles az egyesületet bejegyzés végett bejelenteni.

A bejelentéshez melléklendők:

Az oly egyesület, melynek czéjja az alapszabályok szerint nem gazdasági uzmire irányul, jogképesiségtől megfosztható, ha ily czélt követ.

Az oly egyesület, melynek czéjja az alapszabályok szerint a politikai, a társadalmi politikai, vagy a vallás-terére nem tartozik, jogképesiségtől megfosztható, ha ily czélt követ.

Az oly egyesület, melynek jogképesége állami engedéllyel és az alapszabályok szerint megfosztható, ha az alapszabályokban megjelölt czéljától eltérő czélt követ.

44. §.

Az illetékességre és az eljárásra nézve a 43. §. eseteiben az egyes szövetségi államoknak a közigazgatási peres eljárásra vonatkozó szabályai irányadók. A hol közigazgatási ügyekben külön peres eljárást nem ismernek, az ipartörvény 20. és 21-ik §-ni alkalmazandók; az eljárásra első fokban az a magasabb közigazgatási hatóság illetékes, a melynek kerületében az egyesületnek székhelye van.

Ha az egyesület a szövetségi tanácstól nyerte jogképesését, a jogképeségtől való megfosztás a szövetségi tanács által történik.

45. §.

Az egyesület feloszlásával, vagy a jogképeségtől való megfosztásával, a vagyon az alapszabályokban megjelölt személyekre háramlik.

Az alapszabályokban meg lehet állapítani, hogy a háramlásra jogosítottaknak meghatározás a közgyűlésnek vagy valamilyen más egyesületi közegnek legyen fenntartva. Ha az egyesületnek czéjja nem gazdasági üzemre irányul, a közgyűlés a vagyont, az alapszabályok ily intézkedésének hiányában is, valamely nyilvános alapítványnak vagy intézetnek adományozhatja.

Ha azra nézve, hogy a háramlásra kik legyenek jogosítva, hiányzik minden más meghatározás, a vagyon, ha az egyesület az alapszabályok szerint kizárólag tagjainak érdekeit szolgálta, a feloszlástól vagy a jogképeségtől való megfosztás idején létező tagokra háramlik egyenlő részekben, különben pedig annak a

szövetségi államnak kincstárára, melynek területén az egyesületnek székhelye volt.

46. §.

Ha az egyesület vagyona a kincstárra háramlik, mindannal határozmányok megfellelően alkalmazandók, melyek a kincstár, mint törvényes örökösre háramló örököségekre vonatkoznak. A kincstár a vagyont lehetőleg az egyesület czéljainak megfelelő módon köteles felhasználni.

47. §.

Ha az egyesületi vagyon nem a kincstárra háramlik, felszámolást kell tartani.

48. §.

A felszámolást az igazgatóság végzi. Felszámolóknak más személyek is kirendelhetők; az igazgatóság kirendelésére vonatkozó határozmányok a felszámolók kirendelésére is alkalmazandók.

A felszámolókat, a mennyiben a felszámolás czéljából más nem követhetik, olyan jogállás illeti, mint az igazgatóságot.

Ha több felszámoló van, határozataik érvényességéhez, csak más nincs megállapítva, egyhangúság szükséges.

49. §.

A felszámolók a folyó ügyleteket befejezni, a követeléseket behajtani, a többi vagyont készpénzzé tenni, a hitelezőket kielégíteni s a fennmaradó felesleget a háramlásra jogosítottaknak kifizetni tartoznak. Függső ügyletek lebonyolítása végett a felszámolók új ügyleteket is köthetnek. A követeléseket behajtásán, valamint a többi vagyonnak készpénzzé tétele elmaradhat, a mennyiben azok az intézkedések a hitelezők kielégítése, vagy a fennmaradó feleslegnek a háramlásra jogosítottak közt leendő felosztása végett nem szükségesek.

Az egyesület a felszámolás befejeztéig, a mennyiben ennek czéjja kívánja, fennállónak tekintendő.

Közgyűlésen kívül hozott határozat is érvényes, ha az összes tagok a határozatához írásban hozzájárulnak.

33. §.

Az oly határozathoz, mely az alapszabályok megváltoztatását foglalja magában, a megjelölt tagok háromnegyedének hozzájárulása szükséges. Az egyesület céljának megváltoztatásához az összes tagok hozzájárulása szükséges; a meg nem jelölt tagok hozzájárulásának írásban kell történnie.

Ha az egyesület jogképessége állami engedélyezéssel alapul, az alapszabályok minden megváltoztatásához állami jóváhagyás — a szövetségi tanács által történt engedélyezés esetében a szövetségi tanács jóváhagyása — szükséges.

34. §.

A tag nincs jogosítva szavazni, ha a hozandó határozat valamely vele létfontosú jogügyletre, vagy közre és az egyesület közt valamely pertnek a megindítására vagy elintézésére vonatkozik.

35. §.

Az egyes tagoknak külön-jogait saját hozzájárulás nélkül közgyűlési határozatok nem esorbihatják.

36. §.

A közgyűlés az alapszabályokban meghatározott esetekben, valamint mindannyiszor egybehívandó, a mikor az egyesület érdeke kívánja.

37. §.

A közgyűlés egybehívandó, ha a tagoknak az alapszabályokban megállapított száma, vagy, ily megállapítás hiányában, a tagoknak tízedrészre, a cél és az okok megjelölése mellett, a közgyűlés egybehívását írásban kívánja.

Ha a kívánságot nem teljesítik, az egyesület székhelyére nézve illetékes járábírósig azokat a tagokat, a kik a kívánsággal éltek, a közgyűlés egybehívására feljogosíthatja s együttműköd-

közgyűlésen való elnöklés iránt is határozhat. A közgyűlési meghívóban a feljogosításra hivatkozni kell.

38. §.

Az egyesületi tagság át nem ruházható és az örökösítőre át nem száll. A tagsági jogok gyakorlása másnak át nem engedhető.

39. §.

A tagok az egyesületből bármikor kiléphetnek.

Az alapszabályokban meg lehet állapítani, hogy a kilépés csak az üzleti év végével, vagy valamely felmondási határidő elteltével történhessen; a felmondási határidő legfeljebb két évre tarthat.

40. §.

A 27. §. első és harmadik bekezdésében, valamint a 28. §. első bekezdésében s a 32., 33. és 38. §-okban foglalt határozmányok, a mennyiben az alapszabályok eltérően intézkednek, nem alkalmazhatók.

41. §.

Az egyesület közgyűlési határozattal felosztható. A határozat érvényességéhez, ha az alapszabályok másképp nem intézkednek, a megjelölt tagok háromnegyedének hozzájárulása szükséges.

42. §.

Az egyesület feloszlik, ha ellene esődöt nyitnak.

Az igazgatóság köteles, mihamlgy az egyesületnek tartozásai vagy előterjesztése késedelmesen történik, az igazgatóságának a tagjai, kiket kötelesség terhel, a bitelezőknek a késedelemből eredő kárárt egyetemesen felelősek.

43. §.

Az egyesület jogképességétől megfosztható, ha tagjainak valamely törvényellenes közgyűlési határozata, vagy igazgatóságának törvényellenes magatartása által a közjót veszélyezteti.

engedélyezésről a szakszervezetek. Az engedélyezés azt a szövetségi államot (Bundesstaat) illeti, a melynek területén van az egyesület székhelye.

23. §.

Olyan egyesületet, a melynek székhelye nincs a szövetségi államban valamelyikében, ha egyéb bírói törvények máskép nem intézkednek, a szövetségi tanács (Bundesrat) ruházhat fel jogképességgel.

24. §.

Valamely egyesület székhelyétől, ha más nincs megállapítva, az a hely tekintendő, a hol vagy a honnan az egyesületet igazgatják.

25. §.

A jogképes egyesületet szervezést, a mennyiben e szervezet nem a következő határozmányokon nyugszik, az egyesületi alapszabályok határozzák meg.

26. §.

Az egyesületnek kell, hogy igazgatósága legyen. Az igazgatóság egy vagy több személyből állhat.

Az igazgatóság az egyesületet bíróság előtt és bíróságon kívül képviseli; olyan jogállás illeti, mint valamely törvényes képviselőt. Képviselői jogkörét az alapszabályok határozzák meg, melyek irányában való joghatályaival is korlátozhatják.

27. §.

Az igazgatóság kirendelése az egyesületi közgyűlés által történik. A kirendelés, a szerződésből eredő kártalanítási igények sérelme nélkül, bármikor visszavonható. A visszavonhatóság az alapszabályokban olyképp korlátozható, hogy a visszavonásra valamely fontos oknak kelljen lenforogni; ily fontos oknak tekintendő különösen valamely súlyos közelelégsértés, vagy a rendes ügyvezetésre való képtelenség.

Az igazgatóság ügyvezetésére a 664—670. §-oknak a megbízásra vonatkozó határozmányai megfelelően alkalmazandók.

28. §.

Ha az igazgatóság több személyből áll, a határozathozatal a határozmányok szerint történik, melyek a 32. és 34. §-okban az egyesületi tagok határozatainak hozatalára nézve vannak előírva.

Ha valamely akaratnyilvánítás az egyesülettel szemben teendő, először, ha az akaratnyilvánítás az igazgatóság valamely tagjával szemben történik.

29. §.

Ha az igazgatóság tagjainak meghívottató száma hiányzik, a meg szükséges tagokat szükség esetekben arra az időre, míg a hiány még nem szűnik, az érdekeltek valamelyikének indítványára, az a járnabíróság rendel ki, melynek korlátában az egyesületnek székülnie van.

30. §.

Az alapszabályokban meg lehet állapítani, hogy az igazgatóság mellett bizonyos ügyekre külön képviselők rendelendők ki. Az ily képviselőknél képviselői jogkörre kétség esetén mindazonkor az ügyletre kiterjed, melyek a rajtuk ruházott ügyekkel rendszerint járnak.

31. §.

Az egyesület felolós azért a körért, melyet az igazgatóság, vagy az igazgatóságnak valamelyik tagja, avagy az egyesületnek szervezetileg hivatott más képviselője, az őt illető teendők teljesítésében elkövetett, kárterítési kötelező valamely esemény által harmadik személynek okoz.

32. §.

Az egyesület ügyeit, a mennyiben azoknak állítása nem az igazgatóság vagy más egyesületi közeg hatáskörébe tartozik, az egyesületi tagok gyűlése (közgyűlés) határozathozatal útján rendel el. A határozat érvényességéhez szükséges, hogy a tárgy a közgyűlési meghívóban előre megjelölve legyen. A határozathozatalnál a megjelölt egyesületi tagok többsége dönt.

nyilvánítható, ha a békokötés óta három év eltelt. Ha békokötés nem történt, a három évi időtartam annak az évről kezdődik, melyben a háború befejeztetett.

A fegyveres erő tagjainak tekintendők az is, a ki valamely hivatali vagy szolgálati viszony következtében vagy önkéntes segélynyújtás céljából van a fegyveres erőnél.

16. §.

A ki valamely tengeri utazás alkalmából az utazás alatt elsüllyedt hajón volt s a hajó elsüllyedése óta eltűnt, holtát nyilvánítható, ha az elsüllyedés óta egy év eltelt.

A hajó elsüllyedése vélelmezendő, ha rendeltetési helyére meg nem érkezett, vagy ha határozott utazási cél hiányában, vissza nem tért, s az utazás megkezdése óta

a keleti tengeren belül történő utazásoknál: egy év,

más európai tengereken belül történő utazásoknál — európai tengereknek tekintve a Közép-, a Fekete- és az Arwi-tengert is, még pedig összes részlelkben —: két év,

Éurópán kívüli tengerekre kiterjedő utazásoknál: három év eltelt.

Ha a hajóról hírek érkeztek, annak az időtartamnak kell utalnia, melynek eltölte az esetre kívánatosok, ha a hajó arról a helyről indult volna el, a hol a róla érkezett hírek szerint utoljára látták.

17. §.

Ha valaki nem a 15. és 16. §-okban megjelölt, hanem más körülmények között került valamely életveszélybe s azóta eltűnt, holtát nyilvánítható, ha a bizonyos esemény óta, melyből az életveszély keletkezett, három év eltelt.

18. §.

A holtát nyilvánítás azt a vélelmet szűli, hogy az eltűnt abban az időpontban halt meg, mely a holtát nyilvánítását kimondó ítéletben van megállapítva.

A halál időpontjának, ha csak a leghatározottabb körülményekből más nem következik, a következő időpont veendő:

a 14. §. eseteiben az az időpont, melytől fogva a holtát nyilvánítás meg van engedve;

a 15. §. eseteiben a békokötés időpontja, vagy annak az évnek a vége, a melyben a háború befejeztetett;

a 16. §. eseteiben az az időpont, melyben a hajó elsüllyedt, vagy a melytől fogva az elsüllyedés vélelmezendő;

a 17. §. eseteiben az az időpont, melyben az illető esemény történt.

Ha a halál ideje csak az egész nap szerint van megállapítva, a nap végpercezo tekintendő a halál időpontjának.

19. §.

Míg valamely eltűnt holtát nem nyilváníthatott, élőknek vélelmezendő, és pedig addig az időpontig élőknek, mely a 18. §. második bekezdése szerint biztos tudomás hiányában a halál időpontjának veendő. A 18. §. harmadik bekezdésének határozománya megfoglalóan alkalmazandó.

20. §.

Ha többen valamely közös veszélyben vésztok el, az velelmezendő, hogy egyidejűben haltak meg.

MÁSODIK CZIM.

Jogi személyek.

I. Egyesületek.

1. Általános határozományok.

21. §.

Olyan egyesület, melynek célja nem gazdasági üzomro irányul, az illetékes bíróság (Amtsgericht) egyesületi jegyzékébe történő bejegyzés által szeroz jogköpösséget.

22. §.

Olyan egyesület, melynek célja gazdasági üzomro irányul, ha egyéb birodalmi törvények máskép nem intézkednek, állami

6. §.

Kiskorúakhoz:

1. a ki olmebelegtség vagy gyengelméjúság miatt ügyeit ellátni nem képes;
  2. a ki parazlása által magánul vagy családját a végtség veszélyének teszi ki;
  3. a ki iszaktosság miatt ügyeit ellátni nem képes, vagy ennek következtében magánul vagy családját a végtség veszélyének teszi ki; vagy másoknak biztonságát veszélyezteti.
- A kiskorúsítás ismét megszüntetendő, ha okai megszűnnek.

7. §.

A ki valamely helyen állandóan tartólszik, e helyen lak-
helyet alapít magának.
Valamely egyidőben több helyen is lehet lakhelye.
Lakhelyét megszünteti az, a ki a telepedést megszünteti
azzal a szándékkal, hogy feladja.

8. §.

A kinak ügyleti képessége nincsen, vagy a ki ügyleti képes-
ségben korlátozva van, törvényes képviselőjének hozzájárulása
nélkül lakhelyet sem nem alapíthat, sem meg nem szüntethet.

9. §.

Katonai személy lakhelyének az a hely tekintendő, a hol
csapatja állomásozik. Ha oly csapatba tartozik, melynek bel-
földön nincsen állomáshelye, az a hely tekintendő lakhelyének,
a hol csapatja beföldön utoljára állomásozott.
Nem alkalmazhatók e határozmányok oly katonai szemé-
lyekre, a kik csak a védőkötözettség teljesítése végett szolgál-
nak, vagy a kik lakhelyét önállóan nem alapíthatnak.

10. §.

Férjes nő osztódik férje lakhelyében, kivéve, ha a férj oly
külföldi helyen alapít magának lakhelyet, a hova a nő nem
követi és követni nem is köteles.
Míg a férjnek nincsen lakhelye, vagy a nő nem osztozik
abban, a nőnek önálló lakhelye is lehet.

11. §.

Törvényes gyermeket osztódik anyjának lakhelyében, törvény-
telen gyermek anyjának lakhelyében, örökbe fogadott gyermeket
örökbe fogadójának lakhelyében. A gyermek a lakhelyet meg-
tarlja, míg jogérvényesen meg nem szűnteti.

Oly törvényesítés vagy örökbe fogadás, mely csak a gyermek
nagykorúságának beállta után történik, a gyermek lakhelyére
nincsen befolyással.

12. §.

Ha valakinek valamely név használatához való joga, más
valaki vitassá teszi, vagy ha a jogomtatónak öröke általl szon-
vod asorult, hogy más valaki illetékelonul egyenlő nevet hasz-
ni, a jogostott o maiktól a sérelemnek megszüntetését kívün-
hatja. Ha további sérelmekről kell tartan, abbanhugyús iránt
perelheti be őt.

13. §.

A ki eltűnt, a 14—17. §-ok határozmányainak megfolyo-
lson, hirdetményi eljárás (Aufgebotsverfahren) útján holtján nyil-
vánítható.

14. §.

A holtján nyilvánítás meg van engedve, ha az eltűntnek
életbenlétéről tíz év óta semmi hír sem érkezett. Nem szabad
azonban annak az évnek a vége előtt megtörténnie, a melyben
az eltűnt életének harmincegyedik évét töltötte volna be.

Olyan eltűnt, akinek életének harmincegyedik évét töltötte volna
be, holtján nyilvánítható, ha öt év óta semmi hír sem érkezett
életbenlétéről.

A tíz- vagy ötévi időtartam annak az utolsó évnek a végével
kezdődik, melyben az eltűnt a róla érkezett hírek szerint még
életben volt.

15. §.

A ki mint valamely fegyveres erőnek a tagja valamely hábo-
ruban részt vett, a háboru alatt hiányzott s azóta eltűnt, holtján

ELSŐ KÖNYV.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

ELSŐ FEJEZET.

Személyek.

ELSŐ CZTM.

Törvényeszi személyek.

1. §.

Az ember jogképessége a megszületéssel kezdődik.

2. §.

A nagykorúság a huszonegyedik életév betöltésével áll be.

3. §.

Tízennyolczévesnél idősebb kiskoru a gyámbíróság (Vormundschaftsgericht) által nagykorusítható.

A nagykorusítás által a kiskoru a nagykoruak jogállásába lép.

4. §.

A kiskoru csak a maga beleegyezésével nagykorusítható.

Ha a kiskoru szülõi hatalom alatt áll, a hatalmat gyakorló szülõ beleegyezése is szükséges, kivéve, ha a szülõt sem a gyermek azemélyének, sem vagyonának gondozása nem illati. Kiskoru övegyenb nagykorusításához a szülõi beleegyezés nem szükséges.

5. §.

A nagykorusítás csak akkor történjék, ha a kiskorunak legnagyobb javára szolgál.

TARTALOM.

Első könyv. Általános rész.

Első fejezet. Személyek	1-3
Első cztm. Törvényeszi személyek (1-30. §§.)	3
Második cztm. Jogt személyek (21-80. §§.)	7
I. Egyesültek	7
1. Általános határozmányok (21-64. §§.)	15
2. Helyszelb egyesültek (65-74. §§.)	30
II. Alapítványok (80-88. §§.)	32
III. A közbef jogi személyek (89. §.)	32
Második fejezet. A dolgok (90-103. §§.)	32
Harmadik fejezet. Jogügyletek	36
Első cztm. Ügyfeli képosség. (104-115. §§.)	36
Második cztm. Akasztványok (116-144. §§.)	39
Harmadik cztm. Szorzódás (145-167. §§.)	39
Negyedik cztm. Feltétel. Adómgindulás (168-183. §§.)	41
Ötödik cztm. Képviselet. Magánadulás (184-185. §§.)	46
Hatodik cztm. Beleegyezés. Jévkütyés (186-193. §§.)	47
Negyedik fejezet. Határnyel. Határnyel (194-223. §§.)	49
Ötödik fejezet. Előnyel. A jogok gyakorlása. Összegegy (224-231. §§.)	58
Hatodik fejezet. Biztosítás okrai (232-240. §§.)	60

A NÉMET POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV.

AZ 1890. ÉVI AUGUSZTUS 18-ÁN KÉLT BIRODALMI TÖRVÉNY.

I. FÜZET.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

(1--240. §§)

FOHDTÓTTA

Dr. BARNÁ IGNAÓZ

ÖNVEDE, KERESKE. AKAD. JOGÁRNÁR.

Zala Megyei Levéltár
Dr. Degré Alajos hagyatéka

BUDAPEST.

1898.

*A német polgári törvénykönyv kötetmi joga (241--258. §§) —
nyomasok: Dr. Barna Ignác fordításában — legközelebb fog
megjelenni, intina rövid időben a törvény többi része.*